

JAU PAIMTA VEIK VISA MANNERHEIMO LINIJA RAUDONOJI ARMIJA ARTINASI PRIE VIBORGO

Apsupo Koivisto Fortą Prie Suomijos Ilankos; Suomių Padėtis Kritiška

MASKVA, Vasario 19.—Raudonoji Armija Mannerheimo liniją jau pralaužė. Galima sakyti, kad veik visa linija jau paimta. Raudonoji Armija artinasi prie Viborgo (Viipuri) miesto.

Kovos progresas Karelijos sąsmaukoj per paskutines dienas ėjo sekanti:

Vasario 16 dienos komunikate buvo pranešta, kad Raudonoji Armija užėmė dar 53 fortus ir paėmė daug kariškos medžiagos ir ginklų. Taipgi Sovietų aviacija numušė 6 Suomijos orlaivius.

Vasario 17 dienos komunikate pranešė, jog Raudonoji Armija užėmė dar 22 fortus ir paėmė daug amunicijos ir ginklų. Viso per 7 dienas Raudonoji Armija užėmė 175 fortus, paėmus 420 kulkosvaizdžių, 170 kanuolių. Aviacija numušė 5 suomių orlaivius.

Sios dienos komunikatas sako:

"Vasario 18 mūsų ofenzyva Karelijos sąsmaukoj ėjo pasekmingai. Sunkiai spaudžiamas mūsų jėgų, priešas nuolatos traukiasi. Mūsų kariuomenė pasiekė Salmenkaita, esantį tarp Vuoksi ežero ir Jaurapaano, ir užėmė fortifikuotą Muolaa kaimą ir apylinkę, Somme stotį, esančią už 10 kilometrų (apie 6 mylias) į pietus nuo Viipuri (Viborgo), Johannes miestelį ir Maksalahti stotį ant pajūrio gelžkelio, tokiu būdu pasiekdama vakarinę Suomijos ilankos krantą į šiaurę nuo Bjorke salos.

"Vasario 17 ir 18 dienomis mūsų kariuomenė paėmė 313 apsigynimo fortifikacijų, įskaitant 41 gelžbetoninį artilerijos fortą. Nuo vasario 11 iki 18 imtinai mūsų kariuomenė paėmė 475 apsigynimo fortifikacijas, įskaitant 92 gelžbetoninius artilerijos fortus.

"Kituose sektoriuose svarbių pasiekimų nebuvo.

"Mūsų aviacija veikė prieš kariuomenę ir militarinius objektus. Numušė 21 priešo orlaivį."

Paimdama Johannes ir Maksalahti stotis, Raudonoji Armija apsupo Koivisto tvirtumas Suomijos ilankoj.

HELSINKIS, Vasario 19.—Suomijos kariuomenės vadovybės komunikatas nurodo, kad Raudonosios Armijos ofenzyva kiek sumažėjo, bet nemanoma, kad ilgam.

Suomių moralę labai spaudžia Švedijos ministerio pirmininko pareiškimas, jog Švedija savo kariuomenės į Suomiją negali siųsti, nes Švedija nusistačius laikytis neutraliai. Taipgi nepraleisiant ir kitų šalių armijų.

BERLYNAS.—Vokietijos valdžia davė suprasti, jog Vokietija griežtai priešintusi, jei turi nors valstybės siųstų savo armiją Suomiją per Švediją.

KELIŲ TIESIMI NAUDOS KALINIUS

TORONTO, Ont.—Hon. Harry Nixon, Ontarijos provincijos sekretorius, pareiškė, jog užbaigimui Trans-Canada kelio bus naudojami kaliniai.

Nebaigto kelio yra apie 112 mylių, tarp Geraldtono ir Hearst. Ši dalis būsianti užbaigta 1943 metais.

POPIEŽIUS RAGINA IŠPLESTI KARĄ

VATIKANO MIESTAS.—Rymo katalikų popiežiaus organas L'Osservatore Romano, kuris atstovauja popiežių ir jo politiką pakartotinai pradėjo vesti propagandą už išplėtimą Suomijos susikirtimų į karą su kitomis šalimis.

L'Osservatore Romano įrodinėja, kad reikalinga suomių baltagvardiečiams teikti visokeriopą pagalbą ir ragina neutralias šalis jiems duoti "ne tiktiaktaktarus, bet ir kareivius."

Vatikano organas sušilęs darbuojasi, kad į Suomiją būtų pasiųsta kuo daugiau žmonių žudytis ir žūti kovoje už kapitalistų reikalus, bet visai pamiršta, kad Dievas, kurį jis sakosi atstovaujantis, draudžia net vieną žmogų užmušti.

PARYŽIUS, Vas. 19. Vokiečių patuliai trečią kartą bandė užimti vieną Francijos vakarų fronte netoli Luxemburgo tvirtumą, bet liko atmušti. Taipgi franciuzų kanuolėmis yra apšaudomi vokiečiai darbininkai, dirbantys prie fortifikacijų darbų.

Italija Sustabdė Pardavimą Ginklų Anglijai ir Francijai

ROMA.—Vasario 15 d. Italijos vyriausybė sustabdė bet kokių ginklų pardavimą santarvininkams ir savo sunkiosios industrijos kompanijoms įsakė atvesti visus iš užsienio gautus ginklų užsakymus.

Toks įsakymas padarytas tuoju po to, kai įvyko Vyriausios Karo Tarybos posėdis, kuriam pirmininkavo pats Musolinis.

Šis Italijos viršininkų įsakymas yra teisinamas tuo, kad pačiai Italijai esą reikalingi ginklai ir ji negalinti jų pardavinėti kitoms šalims, bet nekurię diplomatai spėja, kad tokio patvarkymo reikalavęs Hitleris, kuris su Musoliniu prieš tai turėjęs slaptą telefonų pasikalbėjimą.

Iki šiol Italijos ginklų gaminių firmos priimdavo visus užsakymus ir didelį užsakymą tu-

Suomijos baltagvardiečiai džiaugiasi "sugavę Stalina." Viena apkase, iš kurio raudonarmiečiai buvo pasitraukę, Suomijos baltagvardiečiai radę ant sienos "matoma Stalino paveikslą."

Taipgi tame apkase jie radę keletą knygų su instrukcijomis, kaip naudotis slidėmis. Turbūt tie ponai nesuskaitė gerai. Šios knygos perstoros dėl tų instrukcijų.

STIPRIOS KINŲ ATAKOS VEJA JAPONUS ATGAL

CUNKING, Kinija, Vas. 18.—Kvangsio kariuomenės pranešimai sako, kad kiniečių atakos stumia japonus atgal pietų linkini ir jau pagal Pinyang-Nanning plentą kinų kariuomenė prisiartinavo vienos mylios atstume nuo Nanning, svarbaus centro.

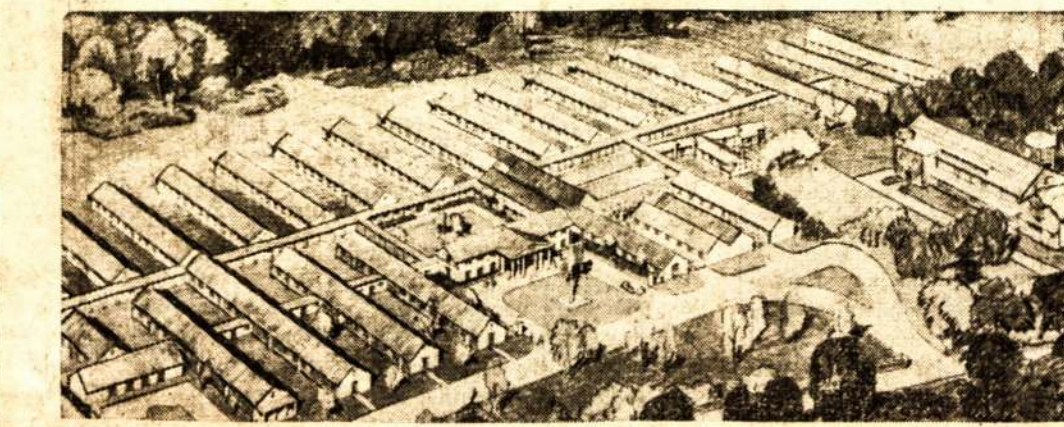
Japonai sparčiai traukdamies jau evakuoja Nanning, bet miestas dar randasi jų rankose.

(Associated Press žinių agentūra iš Hong Kong praneša, kad japonai, evakuodami Nanning, savo jėgas koncentruoja Kvangtung srityje, jūros pakraščiuose, iš kur laivais yra gabenamos į nurodytas vietas.)

AUSTRALIJA IMS DAR 50,000 ORLAINININKŲ

CAMBERRA.—Sekantį mėnesį Australija ruošiasi paimti dar 50,000 vyrų orlaivinkystės tarnybai. Aplikantai jau dabar registruojami ir tikrinami, kurių esą 60,000.

Australijos vyriausybė pareiškia, kad ji yra nusistačiusi savo krašte laikyti 3,000 orlaivių pilkoni paruoštų, kad bile momentu jie galėtų pakilti į orą esant kokiam reikalui.

Nors vakarų fronte mūsų kaip ir nėra, tačiau ligoninių statymas eina visu smarkumu. Pa-veiksle matote Kanados Raudonojo Kryžiaus ligoninę Taplow, Anglijoj. Šioj ligoninėj bus nuo 600 iki 1,000 lovų. Ji susideda iš 41 nuo ugnies apdrausto pas-

WOODSWORTHAS UZ K.A.R. PAKETTİMĄ

WINNIPEG, Vasario 19.—J. S. Woodsworthas, nacionalis CCF vadas, čia kalbėdamas pareiškė, jog dabartinės valdžios įvesta cenzūra atima iš kanadiečių teises atidaryti burną.

Jis ragino visus kanadiečius reikalauti, kad Kanada būtų valdoma parlamento, o ne Vyriausios Tarybos įsakymais.

Jis taipgi reikalavo, kad Kanados Apsigynimo Reguliacijos būtų pakeistos taip, kad negrūmotų žmonių teisėms, kurias teikia Magna Carta.

JAU YRA ZUVĘ 663 ANGLIJOS LAKONAI

LONDONAS.—Oficialiai Anglijos orlaivinio vyriausybės paskelbtais daviniais priskaitoma, kad nuo karo pradžios žuvo jau 663 Anglijos lakūnai.

Iš jų 534 yra žinomi kaipo žuvę, o 129 dingę be žinios. Kanadiečių vardų jų tarpe nėra.

"Jokio Kompromiso," Sako Indų Vadas

BOMBAY, Indija.—Indijos Nacionalio Kongreso vadas Jawaharlal Nehru įteikė anglų valdžiai reikalavimą, kad duotų Indijai nepriklausomybę.

Jis sako, kad Indija jokių nusileidimų nedarys.

"Indijos nepriklausomybės problema nieko bendro su šiuo Europos karu neturi," pareiškė jis, atsakydamas į anglų siūlymą palaukti iki užsibaigs karas.

Mahandas K. Gandhi, kitas Indijos Nacionalio Kongreso vadovas, taipgi pareiškė, jog konfliktas neužsibaigs, kol Indija negaus nepriklausomybės.

Nehru taipgi dar kartą priminė Anglijai, kad Indija tik tada galės padėti Anglijai šiame kare, kada Anglija išaiškina savo tikslus.

Nauja Bulgarijos Vyriausybė Artimesnė Sovietų Sąjungai

SOFIJA.—Bulgarijos karalius Boris paleido seną savo ministrų kabinetą, kuriam nuo 1935 metų vadovavo pro-nazis

Kiossevanoff. Naujų ministrų kabineto pirmininku liko paskirtas artimas karaliaus Boriso draugas profesorius Bogdan Philoff, buvęs švietimo ministras.

Prof. Philoff yra pasiūlymėjęs ir plačiai žinomas, kaip asmuo visados pageidavęs, kad Bulgarija sudarytų draugiškus santykius su Sovietų Sąjunga ir atsikratytų Vokietijos įtakos.

Dabartiniu laiku Vokietija turėjo didelę įtaką Bulgarijoj ir kontroliavo 80% jos užsienio prekybos. Manoma, kad nauja vyriausybė, vadovaujama prof. Philoff sumažins Bulgarijos prekybą su Vokietija, o padidins ją su Sovietų Sąjunga ir abejai stengsis draugiškesnius santykius su ja užmegsti.

Norvegijos Vandenyse Anglų Naikintuvai Užpuolė Vokiečių Laivą ir Paliuosavo Kalinius

LONDONAS, Vasario 17.—Du Anglijos naikintuvai ir vienas kruiseris užpuolė vokiečių laivą Altmark ir paliuosavo jame buvusius 326 Anglijos jūrininkus, kuriuos vokiečių karlaivas Graf Spee buvo suėmęs Dabar tie išlaisvinti jūrininkai jau atvyko į Anglijos uostą.

Anglijos admiralitetas praneša, kad žvalgybiniam orlaivui patėmijus Altmark, tuojau ten buvo pasiųsti Anglijos karo laivai. Bet Norvegijos vyriausybė pasipriešinus, kad Anglijos karo laivai jos vandenyse ruošiasi pulti vokiečių laivą ir pareiškusi, kad Altmark nėra ginkluotas karo laivas. Toks Norvegijos vyriausybės pareiškimas privertęs Anglijos laivus atsitraukti. Bet po nakties naikintuvai Ivanhoe ir Cossack, veikdami sulig Anglijos admiraliteto įsakymu, vėl užpuolė Altmark, privertė jį išplaukti į Norvegijos pakraštį, prie Josing fjordo, ir ten laivą užpuolė atrado sulmtuosius jūrininkus ir juos su savim pasiėmė.

Laikė užpuolimo keturi vokiečiai jūrininkai užmušti ir penki sužeisti. Iš sužeistų du jau mirė, o a anglų vienas sužeistas.

Pirm užpuolimo, Anglijos admiralitetas reikalavęs, kad Norvegijos vyriausybė drauge dalyvautų Altmark suėmimo ir jo išskėrtinai, bet nuo to ji atsiskyrė. Dabar, to sąryšyje kilo protestų banga. Vokietija protestuoja prieš Norvegiją, kam ji leidus jos pakraščiuose užpulti vokiečių laivą ir tuo nesilaikanti neutraliteto; Norvegija protestuoja prieš Angliją, kam ji lauzanti Norvegijos neutralumą, o Anglija protestuoja prieš Norvegiją, kam Norvegija leidžianti Vokietijos karo laivams naudotis

savo vandenyse ir teikianti jiems protekciją, nes Altmark buvęs apginkluotas kanuolėmis ir vežęs karo belaisvius, tuo būdu įgavęs karo laivo reikšmės.

Norvegijos vyriausybė pareiškia, kad ji buvo sulaukiusi ir iškrėtusi Bergen uoste, bet neradusi kanuolių ir visai nežinojusi, kad jame randasi "Graf Spee" nuskandintų laivų jūrininkai.

Išliuosuoti jūrininkai pasakoja, kad belaisvėj su jais labai žiauriai elgtasi ir maistas buvęs labai blogas.

VELIAUSIOS ŽINIOS

LONDONAS, Vasario 19.—Vokiečių submarino torpėdos nuskandino anglų naikintuvą Daring, 1375 tonų. Kartu nuskendo 148 jūrininkai. Išsigelbėjo tik 5.

HELSINKIS, Vasario 19.—Suomių armijos komanda giriasi, būk Suomijos kariuomenė "sumaikino" 18-tą Raudonosios Armijos diviziją į šiaurę nuo Ladoga ežero.

TORONTO, Vasario 19.—800 šoferių, dirbančių prie anglies išvežimo, išėjo į streiką.

KOPENHAGA, Vasario 19.—Susisiekimas su Helsinkiu telefonu vėl nutrūko. Priežastis dar nežinoma.

PARYŽIUS, Vasario 19.—Vokiečiai užmušė 20 franciuzų patulčių vakarų fronte.

HELSINKIS, Vasario 19.—Atvyko pulkininkas leitenantas Jeon Ganova, generolo Gamelin atstovas. Jis tarsis su Mannerheimu.

STOKHOLM, Vasario 19.—Čia gautas pranešimas, jog Raudonosios Armijos ofenzyva Karelijos sąsmaukoj vėl padidėjo.

KARO MOKESČIAI BUS DAR LABIAU PAKELTI

NOTTINGHAM, Anglija.—Čia kalbėdamas Sir Samuel Hoare, lordas vyriausios kariškos tarnybos, pareiškė, kad padengimui karo išlaidų nepakaks dabar uždėtų mokesčių ant visų reikmenų ir pajamų ir kad tie mokesčiai greitu laiku bus dar labiau padidinti ir pakelti.

Taipgi būsiai pakelti mokesčiai ir nuo metinių pajamų, kurių dabar imama 37 ir pusė nuošimčio.

savo vandenyse ir teikianti jiems protekciją, nes Altmark buvęs apginkluotas kanuolėmis ir vežęs karo belaisvius, tuo būdu įgavęs karo laivo reikšmės.

Norvegijos vyriausybė pareiškia, kad ji buvo sulaukiusi ir iškrėtusi Bergen uoste, bet neradusi kanuolių ir visai nežinojusi, kad jame randasi "Graf Spee" nuskandintų laivų jūrininkai.

Išliuosuoti jūrininkai pasakoja, kad belaisvėj su jais labai žiauriai elgtasi ir maistas buvęs labai blogas.

LONDONAS, Vasario 19.—Vokiečių submarino torpėdos nuskandino anglų naikintuvą Daring, 1375 tonų. Kartu nuskendo 148 jūrininkai. Išsigelbėjo tik 5.

HELSINKIS, Vasario 19.—Suomių armijos komanda giriasi, būk Suomijos kariuomenė "sumaikino" 18-tą Raudonosios Armijos diviziją į šiaurę nuo Ladoga ežero.

TORONTO, Vasario 19.—800 šoferių, dirbančių prie anglies išvežimo, išėjo į streiką.

KOPENHAGA, Vasario 19.—Susisiekimas su Helsinkiu telefonu vėl nutrūko. Priežastis dar nežinoma.

PARYŽIUS, Vasario 19.—Vokiečiai užmušė 20 franciuzų patulčių vakarų fronte.

HELSINKIS, Vasario 19.—Atvyko pulkininkas leitenantas Jeon Ganova, generolo Gamelin atstovas. Jis tarsis su Mannerheimu.

STOKHOLM, Vasario 19.—Čia gautas pranešimas, jog Raudonosios Armijos ofenzyva Karelijos sąsmaukoj vėl padidėjo.

KARO MOKESČIAI BUS DAR LABIAU PAKELTI

NOTTINGHAM, Anglija.—Čia kalbėdamas Sir Samuel Hoare, lordas vyriausios kariškos tarnybos, pareiškė, kad padengimui karo išlaidų nepakaks dabar uždėtų mokesčių ant visų reikmenų ir pajamų ir kad tie mokesčiai greitu laiku bus dar labiau padidinti ir pakelti.

Taipgi būsiai pakelti mokesčiai ir nuo metinių pajamų, kurių dabar imama 37 ir pusė nuošimčio.

TAKSŲ MOKETOJAI REIKALAUJA TAIKOS

ELFROS, Sask.—Elfros-Elmerald Ratepayers Asociacija išleido petiją, reikalaujančią, kad Kanada pasitrauktų iš karo. Yra prašoma, kad kopijos priimtų kitų organizacijų priimtų ministeriui prisiųstos ministeriui prisiųstos.

Taipgi minima or priėmė rezoliuciją priėmė kanadiečių už jį

Liaudies Balsas

KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS, LEIDZIAMAS SPAUDOS
DRAUGIJOS. ISEINA DU KARTU I ŠAVAITĘ.

Prenumeratos Kaina:

Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$3.00; pusei metų \$1.50. Visur kitur
metams \$3.50; pusei metų \$1.75. Atskira kopija 5 centai.

Pašto perlaides (Money Orders) išrašykite Liaudies Balso vardu:

LIAUDIES BALSAS

P. O. Station C, Box 1013, Toronto 3, Ontario, Canada.

Asmeniskai kreipkitės 6 Denison Ave.

KODEL NĖRA MŪŠIŲ VAKARŲ FRONTE

Dauguma žmonių įsivaizdina, kad mūsų vakarų fronte nėra todėl, kad dabar tenai žiema. Todėl, laukdami pavasario, žmonės laukia ir didelių mūšių. Gal tame ir yra nors dalis tiesos, bet nevisa. Būtų klaida manyti, kad žiemos metu negalima kariauti. Vakarų fronte oras ne taip labai šaltas. Tik reikalingas šaltis kiek didesnis. Pavasarį kariauti daug sunkiau, nes sniegui tirpstant atsiranda daug vandens. Visos upės, upeliai ir slėniai pripildomi vandens. Žemė būna minkšta ir šlapia. Purvas ir kareivius veikia daug blogiau, negu sniegas. Kita, pavasarį prasideda laukų darbai. Tuo laiku reikia daug atydos kreipti į užsėjamą laukų. Mūšių vakarų fronte nėra dėl kitų priežasčių. Tas priežastis surasti nėra taip labai sunku.

Matote, šiandien padėtis daug skirtingesnė. Šiandien yra trys frontai: Anglija ir Francija, Vokietija, ir Sovietų Sąjunga. Anglija nenori muštis su Vokietija Sovietų Sąjungai laikantis neutraliai ir tokiu būdu nuolat stiprėjant. Anglija ir Francija norėtų įtraukti Sovietų Sąjungą, ką ir daro, bet nenori, kad joms kariuomenė su Sovietų Sąjunga, Vokietija laikytųsi neutraliai, kaip kad dabar Sovietų Sąjunga. Būdamas nuošaliai nuo mūsų, Vokietija nepaprastai sustiprėtų. O kas gali žinoti, kad ji nešoktų ant Anglijos ir Francijos tuomet, kai pastarosios bus nusilpusios bekariaudamos su Sovietų Sąjunga? Kariauti vienu kartu prieš Sovietų Sąjungą ir Vokietiją taipgi neįmanoma.

Atrodo, kad Anglija ir Francija deda visas pastangas įtraukti į karą prieš Sovietų Sąjungą visą eilę mažesnių valstybių. Suomijos pagalba buvo tikėtasi įtraukti prieš Sovietų Sąjungą Švediją ir Norvegiją. Artimuosiuose Rytuose norima įtraukti Turkiją, Persija ir kitas valstybes. Sovietams kariuomenė su visa eile mažų ir didesnių valstybių, veikiausiai būtų galima įtraukti prieš Sovietų Sąjungą ir Suvienytas Valstijas. Šitaip frontą išplėtus, būtų galima pradėti mūšius ir vakarų fronte.

Ar šitie planai išdėgę? Jai atsakyti labai sunku. Galima tik patvirtinti, kaip situacija vystosi. Kas liečia Skandinavų šalis, šiuos žodžius rašant atrodo, kad Švedija ir Norvegija pradeda spsigalvoti. Švedijos ministerio pirmininko pareiškimas, kad Švedija savo armijos Suomijai neduos, ir kad nepraleis svetimų kraštų armijų, rodo, jog Švedija priešmisi įtraukimui į karą prieš Sovietų Sąjungą. Norvegija nelabai norinti praleisti ir savanorius. Jeigu Skandinavų šalis nesiduos įstumi į karą prieš Sovietų Sąjungą, tai ir Artimųjų Rytų kraštai bus priversti truputį pagalvoti. Svarbu paminėti ir tą, kad nepavyko sudaryti antisovietinį bloką Balkanų valstybių tarpe. Pastangos įtraukti į antisovietinį bloką Hungariją ir Bulgariją visai įsiro. Tai patį Balkanų Entantė savo konferencijoje pasisakė už neutralumą. Kaip dalykai vystysis toliau, sunku iškalno numatyti, tačiau reikia manyti, kad iki pavasario bus visas prirengta ir prasidės didelės kovos.

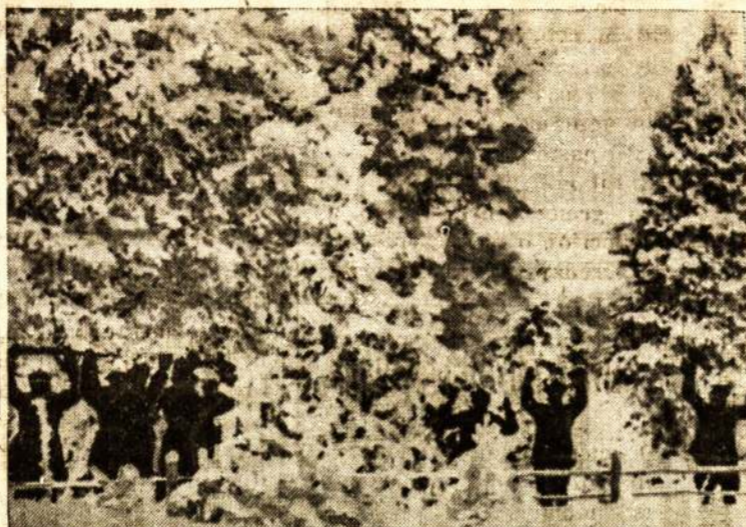
DAR APIE SUOMIŲ IR SOVIETŲ KARĄ

Kaip paskutiniai įvykiai rodo, tai Liaudies Balsas ir kiti tos krypties laikraščiai tą karą labai teisingai apibūdino. Mes sakėm, jog po to, kai Raudonoji Armija užėmė Pėtasamo apylinkę, toli nuėjo į Suomiją Sala distrikte, užėmė kelias salas Suomijos įlankoj ir dasivarė iki Mannerheimo linijos, buvo reikalinga apsisoti, kad prisirengti naujiems mūšiams. Reikia atminti, kad Suomija mažai apgyventa. Maža kelių, o gelžkelių nėra, ypatingai tos vietose, kur Sovietų armija užėmė. Taip ir buvo. Bet kapitalistinė spauda, naudodamasi tuo prisirengiamuoju laikotarpiu, prirašė visokių nesąmonių. Ji sunaikino bent kelias divizijas, kelis kartus sunaikino gelžkelių linkui Murmansko ir t.t. Bet tai buvo grynas melas.

Kada Raudonoji Armija prisirengė naujai ofenzyvai, tuomet visas pasaulis ją pamatė. Net ir artimiausi Sovietų priešai dabar sako, kad Raudonosios Armijos ofenzyva ant Mannerheimo linijos nepaprastai sekminga. Tiesa, prideda, kad Sovietams labai daug kainuoja, tačiau net ir jų skaičiai nėra taip dideli. Nekurie daleidžia, kad Raudonoji Armija neteko 50,000 užmuštais ir sužeistais. Bet tai labai padidinta skaitlinė. Ji gali būti sumažinta bent kelis kartus. Bet jeigu ir tiek būtų, tai ir tokiame atsitikime nėra taip daug. Siegfriedo linijai pralaužti esą reikalinga milijono aukų. Tuo tarpu Mannerheimo linija esanti mažai silpnesnė už Siegfriedo liniją. Kad Raudonosios Armijos aukos nėra tokios didelės, galima spręsti iš to, kad ji naudoja moderniausias ginklus ir labai didelę artilerijos ugnį. Pėstininkai eina tik tuomet, kai artilerija atlieka savo darbą. Kita, spauda pranešė, jog Raudonoji Armija naudoja 70 tonų tankus. Tokiems tankams antitankiniai kulksvaiddžiai nieko nereikšima. Juos galėtų pažeisti tik artilerijos granata. Bet su kanuole pataikyti į tanką ne taip lengva.

Šiuos žodžius rašant Mannerheimo linija dar negalutinai pralaužta, bet atrodo, kad ji bus pralaužta labai greitai laiku. Kada šiuos žodžius skaitysite, ji bus veikiausiai jau pralaužta. Tai bus didelis Raudonosios Armijos žygis. Tokia linija pralaužta, tai ne juokas. Atrodo, kad ta linija susideda iš kelių šimtų tvirtovių. Ją pralaužus, aišku, bus uždurtas mirtinas baltagvardiečių smūgis. Viborgas (Viipuri), antras didžiausias Suomijos miestas, greitai bus paimtas. O su jo paimimu, bus nukirstas gelžkelis linkui Ladoga ežero. Faktiniai bus apsupta didelė dalis Suomijos armijos. Baltagvardiečių susmukimas bus neišvengiamas.

Kas liečia pagalbą, tai jos nesimato. Nei Anglija, nei Francija, atrodo, su tinkama pagalba nepribus. Kaip Anglijoj, taip ir Kanadoj, leidžiami savanoriai, tik tie, kurie netinkami Anglijos ir Kanados armijoms, tai yra gmetisti, arba nemilitarinio amžiaus. Kiekvienam kovotojų naudos, gali kiekvienas suprasti. Be to, Švedijos savanoriai, kad nepraleis svetimų kraštų armijų, užkerta visas

Kas per kraštas ta Suomija, galima matyti iš šio paveikslėlio. Pagal suomių paaiškinimą, čia esą raudonarmiečiai, pasiduodą į nelaisvę juos apsupus baltagvardiečiams, Galimas daiktas, kad tai raudonarmiečiai. Nei vieno karo dar nebuvo, kad tik viena pusė visuomet laimėtų. Net ir etipai, kad ir kaip mažai ginkluoti, kartais suindavo nemažus būrius italy. Kuomet patruliai nueina pergiliai, dažnai papuola į nelaisvę.

APŽVALGA

Argi Tai Dievo Rankos Darbas?

Sandien, kai beveik po visą Europą milijonai karių išrikiuoti arba kovoje tyko kits kitą pulki, kai milijonai žmonių, netekę pastogių, netekę maisto, netekę tėvynės, vargą vargsta svetur, mes, dėkui Dievui, sotūs ir viskuo, kas reikalingiausia, apripinti... Nesamė sumobilizuoti, kaip seniau kad būdavo, į įvairių aplinkinių kraštų kariuomenes, nesamė, pastatyti vieni prieš kitus, niekas neverčia mus kits kitą naikinti tam, kad tretieji iš to turėtų laimio.

Tai Juozo Urbšio, Lietuvos užsienio reikalų ministerio, žodžiai, pasakyti Lietuvos Tautininkų Sąjungos atstovų suvažiavime, įvykusiame sausio 5 dieną. Pagal Urbšio nuomonę, tai už tai, kad Lietuva gyvena sau ramiai niekieno nekludoma, "dėkui Dievui." Bet gi ir pirmiau, rodos, Dievas buvo tas pats, tačiau taip nebuvo, lietuviai buvo pavergti, varomi žūti už kitų reikalus?

Jeigu šiandien Lietuva gali džiaugtis, tai reikia dėkoti ne Dievui, o tam, kad nebėra senosios Rusijos su carizmu, o vietoj jos gyvuoja galinga Sovietų Sąjunga, Lietuvos kaimynas. Kaip toks Urbšys, jis turėtų būti dėkingas ir tam, kad jis ir jo šalininkai neatsisakė sudaryti su SSRS sutartį. Jeigu ir jis, kaip Suomijos Tanneris, būtų leides Lietuvą kitoms šalims naudoti kaip bazę karui prieš Sovietų Sąjungą, tai ir Lietuva šiandien būtų karo sukuryje. Turkija, pavyzdžiui, yra kur kas didesnė už Lietuvą, tačiau šiandien ji negali būti laisva ir džiaugtis ramybe, nes jos valdonai pasirinko draugais ne tuos, kurie ieško taikos ir kaimynystės, o tuos, kurie ieško karo prieš socializmą.

Išaiškino Suomijai "Laimėjimų" Paslaptį

Pasižymėjęs Sovietų Sąjungos satiristas G. Ryklin Pravdoj rašo:

Jeigu jums tektų būti fronte Ladoga ežero apylinkė, nepamirškite pasižiūrėti į dangų. Stovėkite nejudėdami, pakelę savo akis į dangų ir jūs, jeigu esate verti, virš kovos lauko išvysite angelą visoj savo gražybėj. Labai patartina, kad jūs su savim turėtumėt binoklius, nes, pagal visas mus pasiekusias informacijas, angelas apsisupęs balta marška.

Kas svarbiausia, Dievo pasiuntinys, prisitaikydama s prie vietos, sumaniai slėpiasi debesyse aukštumoje, kur nei joks ginklas negali pasiekti.

Visas šias naudingas informacijas mes gavome iš gerai informuotų šaltinių. Mes, žinoma, turime mintyje Reuterio agentūrą.

Tai šis oficialus Britų šaltinis sausio 25 dieną pranešė visam civilizuiotam pasauliui, įskaitant ir dominijas ir neutrales šalis, apie sekantį stebuklą:

"Suomijos kareiviai fronte į šlaurę nuo Ladoga ežero matę apsiereikimą. Didelė balta angelo figūra pasirodė prieš juos su išstomomis rankomis."

Kad atrodytų daugiau įtikėtinu dalykų, Reuteris pridėda:

"Virš šesiu šimtų asmenų pareiškė, jog jie tą apsiereikimą matė."

Yra gerai žinoma, jog Mannerheimo oficeriai savo kareivius gerai nugirdo pirm varymo į kovą. Tokiu būdu, nugarindytį Sulemanai gali išvysti danguje ne tik angelą, o ir patį Visagalį, apsupatį archangelų, Tautų Lygos galvų ir Švedijos socialdemokratų.

Prie to galima pridėti tik tiek: Jeigu suomiams akyse matėsi angelas, tai juo labiau jie galėjo matyti savo "pergalės." Girtam visuomet iš vieno darosi du.

Už Pinigus Parduotų Jie ir Savo Sielą

Atvirai ir tvirtai kalbant, šalis, kurios prezidentas lupa Sovietų Sąjungą, kaip absoliutišką diktatūrą, apripina Sovietų Sąjungą dideliais kiekiais karisų reikmenų. Šalis, kurios 98 nuosimčiai gyventojų simpatizuoja suomiams, desperatiškose ir didvyriškose jų pastangose išgelbėti Suomiją nuo Rusijos, sutelkia Rusijai milijonų dolerių vertės karisų medžiagos, kad būtų kuo užmušti suomius. Biznis yra biznis.

Tai dalis to, kas dedasi su mūsų prekyba su Japonija. Tad ne paslaptis, kad dideli kiekiai produktų, naudingų karą vedančiai tautai, siunčiami iš Suvienytų Valstijų į Japoniją, ciniška mėginančia užkariauti Kiniją, tautą, kuriai apie 98 nuosimčiai mūsų gyventojų, beabejonės, simpatizuoja. Tų siuntinių tarpe yra daug nesens geležies. Eina dangai, jog kuomet šešta Ave. New Yorke buvo nūgrautas, visa jos medžiaga buvo pasiūsta Japonijon dėl amunicijos, kuri paskui būtų japonų armijos paleista į chlnus, ginančius savo šalį. Aš galvoju, kiek chinų buvo užmušta 33-čios gatvės "L" stoties medžiagos šmotais. — NEW YORK SUN.

Ar ne tragedija. Veik 98 Su-

vienytų Valstijų piliečių su prezidentu priešakyje simpatizuoja ir suomiams ir chinams, bet apsisukę siunčia Sovietų Sąjungai ir Japonijai medžiagą amunicijai. Puikūs iš jų "simpatikai," ar ne?

Tie simpatikai, atrodo, moka kitus kurstyti karui, kad paskui iš jų pirktų amuniciją ir ginklus. Pavyzdžiui, Suvienytos Valstijos skolina pinigų Suomijai ir kinijai, kad ligiau priešintųsi, nes kai karas užsibaigs, tai nei Japonija, nei Sovietų Sąjunga tos medžiagos nebereikalauja.

Karas kapitalistams yra pelningas dalykas. Niekad tiek daug milijonierių neatsiranda, kaip karo metu. Anot to New York Sun, biznis yra bizniu. Jc forma nesudaro svarbos.

Kiekviena Galva Turi Savo Protą

Beveik visur buvo ir yra karštų, net fanatiškų Sovietų Rusijos garbintojų, kuriems ši šalis atrodo kaip žydams pažadėtoji žemė. Buvo daug tokių žmonių, kurie tikėjo, kad Sovietai yra patį galingiausia ir kultūringiausia šalis, kad ten gyvenimas kaip rojuje.

Tačiau nelemtas karas su Suomija sukėlė didelį nepasitenkinimą ir visišką nusivylimą net karštųjų sovietų šalininkų tarpe. Sovietų Rusija taip išdidžiai pradėjo karą su Suomija ir grąšindama tą šalį sunaikinti per 24 valandas, neįveikė jos paimti per pusantro mėnesio. Ir per pusantro mėnesio kovos sovietai nepasiekė nei vieno didesnio laimėjimo. Sovietų karas su Suomija nepaprastai pakenkė pirmosios prestyžiui ir sukėlė nusivylimą daugumai buvusių sovietų simpatikų.

Laikraščiai rašo, kad Europoje ir Amerikoje iš komunistinių organizacijų bėga daug darbininkų ir nieko daugiau nenori žinoti apie Sovietų Rusiją. — LIETUVIS, Brazilijoje leidžiamas lietuviškas laikraštis.

Pagal šio laikraščio redaktoriaus protą, tai Sovietų Sąjunga "neteko" simpatikų už tai, kad ji nesumušė suomių per 24 valandas. Gerai. Jeigu taip, tai Anglija ir Francija irgi turėtų netekti savo simpatikų, nes ir jos per penkis mėnesius nepasi-

varė pirmyn nei vienos pėdos. Jeigu žmonės Sovietams simpatizuoju tik todėl, kad ji galinga ir gali greitai užkariauti savo priešus, tai Japonijai reikėtų dar daugiau simpatizuoti, nes Japonija iki šiol užkariavo daug daugiau, negu kuri kita šalis. Iš eilės sektų Vokietija, paskui Italija ir t.t.

Darbininkai Sovietų Sąjungai simpatizuoja ne todėl, kad ji galinga, o todėl, kad ji yra socialistinė valstybė. Kada ji susikūrė, jos padėtis buvo apvertinta. Buvo badas. Žmonės mirė ne pc vieną, o tūkstančiais. Bet darbininkai ir tuomet simpatizavo.

Dabar kapitalistai stengiasi Sovietų Sąjungą diskredituoti visokiais būdais. Jie privertė Sovietų Sąjungą naudoti ne tik diplomatiją, o ir ginklą, kad apsiginti. Tačiau tikrų socializmo šalininkų su tuo buržuazija nesuklaidina. Socializmo šalininkai gerai žino, kad iš visų pusių kapitalizmo apsuptai darbininkų valstybei pavojus labai didelis.

John L. Lewis Apie Darbininkų Užduotis

Nėra jokio pateisinimo Suvienytoms Valstijoms kištis į kitų šalių ginčus. Darbininkai turėtų dalyvauti tik viename kare, tai yra kare už sunaikinimą tų priežasčių, kurios veda prie nedarbo, žemų algų — neužtektinios perkamocios jėgos, nepateisinimo, neteisingo padalinimo šalies pajamų, kas nesutinka su ekonominio teisingumo ir saugumo principais prie mūsų politinės demokratijos.

Šitaip pasakė John Lewis, Industrijų Organizacijų Kongreso galva, kalbėdamas mainierių unijos konvencijoje.

Jis ragino darbininkus imti dalyvumą nustatyme šios respublikos gairių. Jeigu darbininkai to nedarys, arba neturės užtektinai drąsos, sakė jis, tai tuomet visas taisyklės išdirbs tie, kurie yra natūralūs darbininkų išnaudotojai, kurie visuomet tikisi pasipelninti darbininkų iškaščiais.

Visa darbininkų nelaimė tame, kad jie nesirūpina būti savo šalies likimo sprendėjais. Iki šiol darbininkai tik pildė savo ponų įsakymus. Už tai darbininkams tenka lieti kraują ne už jos per penkis mėnesius nepasi-

PASTABOS

Toronto miesto ponai planuoja apdėti "Poll" mokesčiais visus vyrus, vedusius ir nevedusius, nuo 21 iki 60 metų amžiaus, neturinčius nuosavybės, po \$10.00 į metus.

Miestas tų mokesčių leškoti esąs priversta todėl, kad Ontarijos valdžia imanti didesnę dalį, negu kitais metais.

Be tie patys Ontarijos ponai, kurie atsikako duoti didesnę mokesčių dalį miestams, svarsto apie aukavimą Suomijos baltagvardiečiams \$1,000,000, taipgi lavinimą lakūnų.

Puiki politika, ar ne? Apiplėš neturtingiausius sluoksnius, kad parangi Suomijos fašizmą.

Arturas Robokas, kurs savo laiku buvo didelis liberalas, paskutiniu laiku labai sudeşinėjo. Darbininkų reikalai, del kurių jis buvo išvystas iš ministerijos, paliko užmirštyje.

Prie to, jis norėtų, kad Kanada savo išomomis lavintų Mannerheimo lakūnus.

Visi liberalai, kaip ir socialistų vadai, pradėjo remti reakciją.

Raudonosios Armijos ofenzyva Karelijos sąsmaukoę reakcionieriams uždavė nepaprastai didelį smūgį.

Atrodo, kad dauguma Mannerheimo draugų tikrai tikėjo tam, ką spauda rašė. Dabar, be kaitydami žinias apie Raudonosios Armijos ofenzyvą, tiesiog serga.

Net ir Globe and Mail, reakcionierių organas, rašo, kad Raudonosios Armijos ofenzyvos pasekmungmas nuvers įvykių eiga ir kitose vietose, supraskit Artimuosius Rytus ir Balkanus.

Visiems laikraščiams, kurie aiškino Raudonosios Armijos "nepasisekimų" priežastis, dabar bus tikra bėda. Visos pranašystės nuėjo į vėjais.

Klausymas, ką jų skaitytojai sakys? Man atrodo, kad daug skaitytojų supyks, kad jų laikraščiai penėjo juos tokiais biauromis nesąmonėmis.

Daug laikraščių savo skaitytojus savo "žiniomis" pastatė kaip kokiais mulkais. Skaitytojai mokesko pinigų, o gavo melus.

Kapitalistinė spauda pasirodė naujos pranašystės. Girdi, vokiečiai kasą tunelį po Mažint linija ir rengiasi ją išsprogdinti radiumo pagalba.

Ta nauja sprogstamoji medžiaga esanti milijoną kartų stipresnė už dinamitą.

Jeigu tam tikėti, tai reikėtų laukti, kuomet kurią nors gražią dieną Mažint linija atsidurs debesyse.

Lietuvos valdonai džiaugiasi, kad Lietuva šiuo tarpu gyvena labai laimingai, nežūrint to, kad aplink siaučia dideli nerarumai.

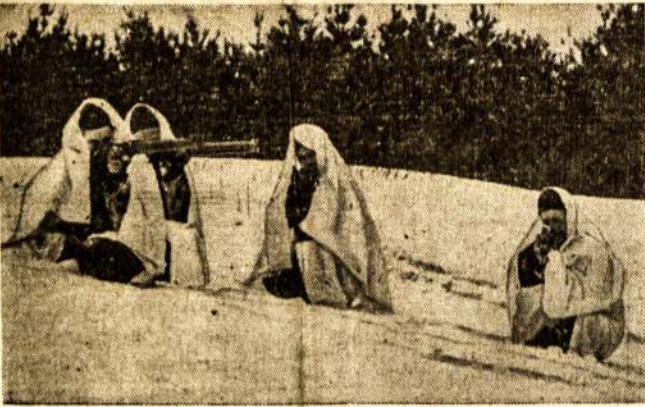
Be abejo, tai labai gerai. Bet reikia atminti, jog keli šimtai Lietuvos kovotojų ta padėtimi negali džiaugtis — jie turi pūti Lietuvos kalėjimuose.

Viso pasaulio lietuvių pareiga padidinti spaudimą, kad priverstus Lietuvos valdžią palitusuoti visus antifasistus ir atsteigti Lietuvoj demokratiją.

Didelė kritika tenka liaudininkams ir krikščionims demokratams, kurie įėję į ministeriją nieko nedaro, kad sugrąžinti laisvę visiems tiems, kurie kovojo prieš tuos Lietuvos valdžios žingsnius, kurie buvo žalingi ne tik Lietuvos žmonėms, o ir pačiai Lietuvos nepriklausomybei.

Nejaugi tie liaudininkai ir krikščionys demokratai jaučiasi pilnai patenkinti, kad juos priėmė į ministeriją? Būtų labai biauriu užmiršti politinius kalninius, kaip darbo žmonių teisi-gynėjus.

J. Y.

Baltos marškos pasižadė labai populiarios ir Kanadoj. Paveiksle matote būrį kanadiečių ka-

Didžiausias Urvas Pasaulyje

Ivairiose žemės vietose yra daug didelių ir mažų urvų ir grotų, tačiau pats didžiausias ir jdomiausias urvas yra Amerikoje, Kentukio valstybėje, apie 85 mylias nuo Luizvilės. Tas urvas vadinamas Mamuto urvu, o jį atrado 1809 m. ūkininkas Hutčinas. Mamuto urvas yra tikrai nuostabus gamtos kūrinys. Apskaičiuojama, kad visais jau ištirto urvo talpumas sudaro 11 milijonų kubinių metrų. Svarbiausias urvas turi 4,800 metrų ilgio ir nuo 12-38 metrų pločio. Iš jo į visas puses išsišakoja kiti urvai ir požeminės gatvės, kurios vietomis turi iki 38 metrų aukščio. Svarbiausiam urve ir jo šakose yra 5 didelės lygumos, 3 upeliai ir 3 ežerai, 8 kriokliai arba vandenkričiai, 23 prarajos ir 47 kalnai, nuo 8 iki 30 metrų aukštumo. Požeminių jau iširtų "gatvių" ilgumas sudaro 240 kilometrų. Bet manoma, kad yra dar ir daugiau atskirų šakų, kurių dar nepavyko surasti ir iširti.

Visas tas požeminis urvas ir jo šakos yra kalkiniai akmenų vandens išplauta tuštuma, kurios šonuose kasmet surandama vis naujų urvų. Tų požemių sienos yra tiesiog nuostabios: vietomis balto kalkakmenio, vietomis gipso ir įvairių kristalių. Elektros lempomis šviečiant, jos žiba ir mirga įvairiausiomis spalvomis ir sudaro pasakišką vaizdą. Kai kur stovi apvalūs gipsiniai stulpai, spindinti staktaitai, ant sienų ir palubėse kaba kristaliniai ornamentai, gipso skrituliai, įvairios kristalinės gėlės. Vis tai vandens darbas. Požemio upėse ir ežeruose veisiasi keletas žuvų rūšių, vežiai vabalai ir ypatingi vandens vorai. Bet visi tie gy-

viai yra visiškai akli, nes į požemius niekad nepatenka dienos šviesa. Tačiau oras požemiuose yra labai tyras, lengvas kvėpuoti, o temperatūra čia per visus metus būna vienoda — vasarą ir žiemą apie 12 laipsnių Celsijaus. Vienoje vietoje urve nuostabiai atsimuša įvairūs garsai: jei žmogus garsiai surinko, jo balso aidas gerai girdamas per 8 kilometrus. Visi požemių urvai ir "gatvės" gerai iširti ir pažymėti tam tikrame žemėlapyje, įvestas elektros apšvietimas, padaryti tiltai per požemines upes, pastatytos valtys plaukio. Šito požemio stebūlo pamatyti nuolat atvyksta tūkstančiai žmonių, kuriuos čia vedžioja specialūs vadovai, nes šiaip pašalietis toje požeminių "gatvių" pažiūroje tuojau paklystų ir nugarmėtų į kokią prarają.

Vystomas Antras Ainiėjus Laukų Centras

Sovietų mokslininkai bei paliuvos veda žemės turtų ieškojimo darbą, o kur surandama kokie mineralai ar kiti turtai, tuojau tose vietose pradeda steigti atitinkamas dirbtuves, kad tuos turtus ištrauktų iš žemės gelmių ir panaudotų visuomenės labui.

Tarp Volgos ir Uralo upių, daugiau kaip vieno milijono kvadratinį kilometrų plote, yra surasta dideli naftos šaltiniai, kurie dėl savo gausumo pavadinti antroju Baku.

1929 metais, Permės srityje, Uralo kalnuose, pirmą kartą pramonės tikslams buvo iš žemės išgauta naftos. Praslinkus trejiems metams, buvo pradėta

eksploatuoti žibalo versmės Išimbajeje, Baškirijoje. Tai yra to "antrojo Baku" centras. Kitą pavasarį buvo rasta naujų turtingų žibalo versmių.

1939 metų pradžioje tarp Volgos ir Uralo jau buvo atrasta 15 vietų žibalui išgauti. Čia buvo įsteigtos keturios žibalo apygardos. Iš tų naujų žibalo sričių iki šiol gauta keturi milijonai tonų naftos. Apskaičiuojama, kad iš viso "antrojo Baku" srityje naftos esama apie 2.7 milijardai tonų. Tas naftos išteklius sudaro 32% visų Sovietų Sąjungos naftos išteklių.

1940 m. šioje srityje numatoma išgauti 7 milijonus tonų naftos. Naftos valyklų gali per metus perdirbti šešis milijonus tonų naftos. Tikimasi, kad 1944 m. iš tos tarp Volgos ir Uralo esančios žibalo srities bus išgauta apie 40% visos Sovietų Sąjungos bendrino produkcijos.

"Oro Kautynės" Prieš 70 Metų

Belgų laikraštis "La Nation Belge" spausdina smego raštelį "Apid'oro" karą prieš 70 metų. Pirmosios oro kautynės ir kovos siekia 1870-tuosius metus, prancūzų-prūsų karo laikus. Bet mūsų akimis žiūrint tos kautynės atrodo nepaprastai primityvios.

Vokiečiai tada buvo apsupę Paryžių ir prancūzai iš Paryžiaus neturėjo jokių kitų susisiekimo priemonių, kaip tikta oro balionus. Per keturias Paryžiaus apgulimo mėnesius iš Paryžiaus išskrido 52 balionai. Išskrendant 40-jam balionui, laikraščiai pranešė: "Ligšiol išsiųsta 8,000 kilogramai pašto — 4 milijonai laiškų." Ir Prancūzijos ministras pirmininkas Gambeta tokiu balionu paliko Paryžių vykdamas į provinciją vadovauti pasipriešinimo propagandai ir organizuoti prancūzų kovai prieš vokiečius.

Kovai su tais prancūzų balionais vokiečiai pagamino pirmąją "zenitinę patranką", kurią su dideliu džiaugsmu apžiūrėjo spaudos atstovai ir visuomenė Krupo fabrikuose Esene. Visi vokiečių spauda kėlė į padanges naują karo technikos laimėjimą. Tačiau vokiečiai tą vienintelę patranką ir neturėjo, bet ir ji nieko balionams padaryti nepajėgė. Todel vokiečiams nelikdavo nieko kita, kaip prieš prancūzų balionus paleisti savo ulonų raite-

lių pulkus.

Ulonai įdavo paskui balionus, manydami, kad balionai dėl kurios nors priežasties bus priversti nusileisti, tada galės baliono igulą paimti į nelaisvę. Bet ir tos pastangos nepasisekėjo, nes balionai, vėjo nešami, skrisdavo greit ir nusileisdavo toli provincijoje, o nieko nepesė ulonai turėdavo nuvargę sugrįžti.

(L. Ž.)

ŠUNŲ MOBILIZACIJA

Prancūzija pašaukė į karo tarnybą šunis; tuos žmonių "draugus" mobilizavo ir Vokietija. Taip yra dabar, taip ir buvo ir anksčiau.

Iš pradžios šunės tarnavo tik sargybos tikslams. Viduramžiais, kare Ispanijos su Francija, Valencijos apgulime dalyvavo 4,000 karo šunų.

Išradus ugninius ginklus ir šunų vaidmuo puolime neteko savo reikšmės. Tačiau šunų pareigos ir išsiplėtė — šuo pradėjo dirbti ryšių tarnybai, sargybų apsaugai, sanitarinėje tarnyboje.

Rusijos šunės karo tarnybai pradėta naudoti Petro I laikais. Pats Petras turėjo šunį, vykdžiusį jo įsakymus kelionėse ir

mūšiuose.

Ilgai tęsėsi rusų karas Kaukaze, ir čia šunės davė labai didelę naudą: savo lojimu sargybos jėgos pranešdavo apie priešo artinimąsi. Bet kai kada jie atnešdavo naudos ir priešui. 1835 metais, rusų kariuomenei puolant Karso tvirtovę, turkai suprato priešo veiksmus iš lojimo šunų, rusų dalinius vedusių į mūšį. Tačiau ir Krymo karnijoje, ir rusų-turkų kare šunės puikiai atliko savo pareigas. 83-me Samursko pulke taip pat Kaukaze, buvo 30 šunų — šaudmenų nešiotojų. Rusų-japonų kare šunės ėjo sargybu ir sanitarinės tarnybos pareigas.

Laikė didžiojo karo rusų vadovybė neįvertino šunų reikšmės karo tarnybai. Rusai teturėjo paruoštų tik 300 šunų. Prancūzija karo tarnybai paruoštų šunų turėjo apie 10,000, Vokietija apie 20,000.

Bet koks šuo gali tarnauti kariuomenėje. Sovietų Sąjungoje šiuo metu yra ir pasienio tarnybos, ir sekimo, ir ryšių, ir sanitarijos, ir visiems kitokiems karo reikalams išmokyti šunų. Dabar šunės tarnauja ne tik pėstininkų, bet greit judančios kavalerijos daliniuose.

Šunės puikiai atlieka savo pareigas ir tilų bei karinių pas-

ratų sargyboje, ir mūšyje, ir apsigynime. Jie puikiai moka saugoti lėktuvų stovyklas ir susukti prieš žvalgus.

Beveik kasdien išrandami nauji karo ginklai, kurie pakeičia senuosius, tačiau šuo ir dabar nenustoja savo reikšmės. Orlaivininkystė, rodos, dabar yra pats svarbiausias ginklas, bet ir čia šunės rado savo vietą — jie dirba signalinėje tarnyboje; iš lėktuvų numestus pranešimus skubiai nuneša kam reikia. Jei iš lėktuvo išmestas pranešimas užsikabina ant medžio, tai ir čia šuo randa išeitį — jis leja tol, kol ateina žmogus ir pranešimą nuo medžio nukabina.

Frontuose yra jaunų, bet greit jų ir labai nuspelusių šunų — veteranų, atlikusių didvyriškų karo žygius ir už tai net apdovanoti "ordenais."

L.

Sulig Paskutiniųjų Dienų

Onytė: — Tėti, aš noriu, kad tu man pagelbėtum ką nors padaryti su tuo Petru.

Tėvas: — Na, kas dabar? Nori ištekti už to išdykėlio?

Onytė: — Ne. Aš už jo jau esu ištekęjusi slaptai mėnuo atgal. Dabar aš noriu, kad tu pagelbėtum man gauti perskyras.

Nusausinamos Didžiosios Polezijos Pelkės

MASKVA. — Vakariniame Baltarusijoje randasi didžiosios Polezijos pelkės, kurios apima 2,518,000 akrų žemės. Kada tas kraštas buvo valdomas Lenkijos ponų, tai tie didieji žemės plotai buvo apleisti ir jais niekas nesisirūpino.

Dabar, kada vakarinė Ukraina su Baltarusija liko išvaduota iš po išnaudotojų, tais didžiais vandenu apsemtais ir krūmokšniais apaugusiais žemės plotais liko rimtai susirūpinta.

Sovietų didieji žemės nusausinimo ekspertai ir mokslininkai jau yra atsiųsti į tas Polezijos žemumas, kad ištyrę apylinkių vietas išdirbtų tu pelkių nusausinimui planus, kad kuo greičiausiai nusausinimo darbai būtų galima pradėti.

Netrukus tie didieji žemės plotai apleisti ir apsemti vandeni, liks derlingais laukais ir maitins tūkstančius lig šiol buvusių vargingų valstiečių.

JEI NORI ŽINOTI KAS DĖSASI PASAULY, SKAITYK LAUDIES BALSĄ

Pirmojo kontingento kanadiečiai Aldershote, Anglijoje, sveikinasi su karaliumi. Iš viso į Angliją išsiųsti trys kontingentai, sudarą visą diviziją. Ta divizija jau rengiama pasiuntimui į Franciją. Kanadoj yra rengiama kita divizija. Šias divizijas sudaro

savanoriai, bet eina gandai, kad po rinkimų bus įvesta konskripcija. Nors kaip konservatīvų vadovas Dr. Manion, taip ir liberalai,

sako, kad Kanadoj konskripcijos nebus, bet niekas tam netiki. Registracijos blankos esą jau spausdinamos.

S. STEPNIAK NAMELS ANT VOLGOS

(APYSAKA IS CARINES RUSIJOS LAIKŲ)

(Taša)

Kitame kambaryje pasigirdo trenksmas ir kasžin kas sunkaus parvirto ant grindų. Senutė Prozorovienė, išsimiegojusi, grįžo prie svečių ir per atdaras duris išgirdo dukters žodžius.

Senutė nunešė į lovą. Katrė ir auklė vaikštinėjo apie ją.

Krutikovui reikėjo išvažiavimo tą pačią dieną. Gubernatorius reikalavo jį prie skuboto dalyko. Katrė išėjo ant valandėlės nuo ligonės ir vėl tuojau sugrįžo; Vladimir vienas turėjo mergaitės sužieduoti.

Atsiveikindamas, Krutikov stipriai paspaudė Vladimirui ranką ir šypsodamas labai jausmingai pasakė:

— Iki pasimatymo. Tikiuos su tamsta pasimatyti geresnės aplinkybėse.

Už minutės Vladimir atsigrėžė ir Krutikovo akyse jis pamatė tiek daug neapykantos, — Vladimir viską suprato. Jaunikaitis uždavė sau interesingą klausimą: tas valdininkas apskys jį, ar ne? "Apskys" — nusprendė. Geresnės aplinkybės, apie kurias jis minėjo, reiškia: susitikime kalėjime, prie tardytojo stalo. Toks pasimatymas būtų neperdaug malonus! Vladimir nutarė greičiausiai prasišalinti. Jis išeis šią naktį. Bet pirmą jam būtina reikia pasimatyti su Katre. Jis turi jai pasakyti, kas jis toks ir išaiškinti jai visą dalyką. Jie jau niekuomet

nebesusitiks. Mergaitė kaip nors gali sužinoti, kas jis toks. Vistiek jei ir nesužinotų, Vladimir nenori, kad mergaitė manytų apie Vladimirą Murinovą, kaip apie kaltininką, kuris pražudė jos broli.

Visą kelią lig stoties Krutikov buvo surūgęs ir piktas. Jis lojoje vežėją ir net kumštelėjo jam į nugarą. Ir jis uždavinėjo sau klausimą, kaip ir Vladimir, tikta iš kitos pusės.

— Apskūsti, ar neapskūsti?

Jam, kaip padorian jaunam žmogui, buvo biau ru būti skundiku: skūsti svetį iš tų namų, kuriuose jis buvo saviškis. Bet dalykas ėjo apie Katrę, apie jo viso gyvenimo laimę. Ar daug reikia, kad suklaidinti ir pražūdyti tokią gerą ir ekzaltuotą mergaitę? Ar mažai buvo pavyzdžių? Tarp mergaitės ir to nuplyšėlio jau užsimėgė artimi ryšiai, kurie kankino ir gąsdino Krutikovą. Katrė padarė suokalbę prieš jį — sužieduoti. Tiesa, paskui ji pati prisipažino, bet Krutikov atsiminė, kad ji tą padarė tikta tuomet, kuomet persitikrino, kad jis be jos viską jau žino. Ir ant galo toji paskutinė scena... Pas Krutikovą viskas viduje užvirė. Kuo tas gali užsibaigti? Gerai, Vladimir, ar kaip ten ji vadinti, greitai išvažiuos. O jei neišvažiuos, tai lengvai galima pabaidyti. Bet kas gali jam užginti sugrįžti už mėnesio? Ar negeriau būtų visai jį pašalinti? Ar ne jo pareiga pergalėti save vardan tarnybos, var-

dan Katrės meilės?

Bet ką pasakys Katrė? Kaip pažiūrės į jį už tokį pasielgimą.

Jis nieko negalėjo nuspręsti ir tas jį dar labiau erzino ir pykino. Taip jis nuvažiavo į miestą, taip praleido visą vakarą namie ir nieko nenusprendė, ant rytojaus jis ėjo į gubernatoriaus kabinėtą.

Namelyje ant Volgos buvo liūdna; Prozorovienė negalėjo atsikelti iš lovos, ir Katrė visą laiką praleisdavo su motina. Visą vakarą Vladimir prasėdėjo apačioje, valgomajame kambaryje, tikėjosi pamatyti mergaitę, nors trumpam laikui. Bet ji nesirodė. Rasi ji tyčiomis šalinosi jo.

Vladimir nuėjo į fligelį. Palikti jai laišką ir išeiti nepasimačius? Ne. Tokių dalykų negalima atlikti raštiškai. Jo abejonės buvo visai bereikalingos. "Neapskūs" — nusprendė Vladimir. — Jis žino, kad tuomet ne pamatys Katrės, kaip savo ausų, jei pavirs į "Judą."

Visą pirmadienį Vladimir kankinosi, nekankant laukė. Katrė nesirodė. Po pietų jis neilgam laikui pamatė Katrę — ji atėjo į virtuvę kasžin ką pasakyti. Mergaitė istolo linktelėjo galva ir vėl nuėjo ant viršaus. Jis negalėjo pratarti jį nė žodžio.

Vladimir pradėjo labai nerymauti. Jo atsakymas ant klausimo "apskūs" ar "neapskūs" dabar išsiliejo į trečią ir galutiną formą: "apskūs ir tą padarys taip, kad Katrė visai ir nedasiprotėtų."

Vladimir dėgė, it ugnyje. Lig paskutinės valandos laukė, klausė mažiausio šnabzdėjimo. Ant galo jis nusprendė parašyti Katrei laiškėlį; nori būtina su ja pasimatyti.

Auklė nulipo į apačią vandens.

— Ką, kaip ponia? — paklausė Vladi-

mir.

— Ačiū Dievui, rodos geriau. Dabar užmigo.

— Šit, kaip sugrįšai atgal, atiduok tą panelei.

Vladimir padavė jai mažą raštelį sudėtą ketvirtainiška. Senutė pažiūrėjo jam į veidą ir nieko nepratarusį pašlingavo galva.

Vladimir rašė Katrei: "Aš turiu tamsta šį tą pasakyti. Nulipk tamsta į apačią. Aš tamstos neužtrūkdysiu. Dalykas eina apie mano gyvenbę, kurią tamsta išgelbėjai."

Pasisėmusi vandens, senutė vėl užlipo ant viršaus ir už minutės Vladimir išgirdo Katrės žingsnius.

VII.

Mergaitė atėjo pas Vladimirą gera, meili ir draugiškai paspaudė jam ranką.

— Sveikas, — pasakė mergaitė, — mes su tamsta taip senai matėmės. Na, ką tamsta man norėjai pasakyti? Ir kodėl tamsta man anksčiau nepranešai, kad reikia su manim pasimatyti? Aš anksčiau bučiau atėjusi.

— Aš maniau, aš bijojau, kad tamstai bus nemalonu. Man rodėsi, kad tamsta nuo manęs šaliniškos...

— Aš šalinuos nuo tamstos? — nustebė Katrė. — Kam? Tamsta man nieko blogo nepadarai.

— Nepadariau, prisiekiu tamstai, ir nepadarysiu, — karštai ištarė Vladimir, — bet mane kaltina prieš tamstą, buk aš jau esu padaręs...

— Tamsta? Nesuprantu. Kas gi tamstą kaltina?

— Tamsta atmeni laišką, kurį vakar skaitė.

— Na tai kas?

— Atsimeni ten Murinovo vardą?

Ant Katrės veido pasirodė neramumas.

— Tą, kuris Joną pražudė, ar išdavė? — paklausė Katrė.

— Taip, tą, kurį taip sunkiai kaltina prieš tamstą. Nežinau tamsta: Murinovo — tai aš esu.

— Tamsta? — riktelėjo Katrė, įsmeigusis į jį akis.

— Taip, aš! — atkartėjo Vladimir. — Man labai buvo sunku išeiti, nenuplovus nuo savęs to apkaltinimo, buk aš esąs tmstų nelaimės kaltininkas. Tiesa, aš įtraukiau tamstos broli į mūsų eiles ir aš tuo didžiuojuos. Bet aš visai nekaltas, kad jis pakliūvo.

Vladimir stačiai ir giliai žiūrėjo jai į veidą, laukė atsakymo. Me...

— Itraukęs į savo eiles pražūtį? — atsakė Katrė.

Jis išs...

... žibot

... I

... me

... tas

... min

... r

Lietuvoje

STEIGIASI NAUJI BRANGIŲ JŲ ŽVĖRŲ KAILIŲ ŪKIAI

Jurbarkas. — Iš Orento brangiųjų kailių žvėrių fermos Jurbarkas jau yra į įvairias vietas nupirkta keliolika veislinių porelių sidabrinių lapų, audinių ir bebrų. Prasišėjęs karui, atrodo, kad tokius ūkius steigti tendencija dar labiau padidėjo. Mat, brangiųjų kailių ūžėvimas iš užsienio žymiai sumažėjo ir tuo pačiu atsirado plačesnė rinka vietoj pagamintiems brangiųjų žvėrių kailiams.

Didėja ir paties Orento brangiųjų žvėrių kailių ūkis ir tam tikrais sezonais šių žvėrių turima virš 100.

VILNIUS JO GYVENIMAS IR PROBLEMAS

Vilnius. — Vilniaus miesto burmistras K. Stašys painformavo spaudą apie Vilniaus miesto reikalus. Vilnius, ilgas metus išbuvęs atplėštas nuo laisvosios tėvynės ir svetimųjų valdytas, yra atsilikęs tautinių, ekonominių ir kitais požiūrais nuo visos Lietuvos gyvenimo. Dabar svarbiausias rūpestis yra, kad miesto išvaizda ir jo dvasia atitiktų Gedimino, Vytauto ir visos lietuvių tautos troškimams.

Buvusių šeiminių palikti labai išplėsti tarnautojų etatai. Naujus tarnautojus skiriant, laikomasi principo, kad nenukentėtų lietuvių tautos reikalai ir garbė ir kad darbas eitų dideliu tempu. Lygia greta žiūrima ir miesto išvaizdos gerinimo. Gatvių pavaidimams keičiami lietuviškais, bet dėl didelių sąlėčių šis darbas sulėtojo, ir visų gatvių vardų pakeitimas gali užtrukti apie 2 mėnesius.

Vilniaus finansinė būklė yra labai sunki. Ligoninėms, įvairioms globos ir pan. įstaigoms išlaikyti bei bedarbiams kas mėnuo išleidžiama apie milijonas lietuvių, o miesto pajamos padengia tik dalį nuolatinių išlaidų. Pirmoj eilėj norima palengvinti darbininkų būklę. Miestui yra reikalinga paskola. Bedarbių šiuo metu yra užregistruota 13,000, iš jų 6,000 dirba prie viešųjų darbų. Jiems iki pereinamųjų metų galo išleista 700,000 lt. Tikima, kad bent ketvirtadalis bedarbių atkris, nes kaikurie turi ir nemažą turtą, o į bedarbius užsirašė tik tam tikrais sumetimais. Šiems metams sudarytas didelis viešųjų darbų planas, kuriems atlikti reikės pusketvirto milijono litų.

Vilniaus savivaldybė turi 4 ligonines su 700 lovų, kurios visos yra užimtos. Miestą slėgia sunkus palikimas — 300 psichinių ligonių, kurie yra išskirstyti pas ūkininkus. Būtinai reikalinga dar viena ligoninė su nemažiau kaip 1,000 lovų. Švaros reikalai buvo labai apšęsti. Miestas turi kelias apšęstas pirtis. Skubiai reikalinga statyti nuosavių modernią pirtį su dezinfekcijos aparatūra. Lenkų okupacijos metu daugumas pradžios mokyklų buvo apšęstas parazitais. Mokiniai dabar maudomi 25 sveikatos centrų punktuose, kurių dalį turi pati miesto savivaldybė, o daugumą įsteigė Motinoms ir Vaikams globoti organizacijų sąjunga.

Pradžios mokyklų Vilniuje buvo rasta 46, jų skaičius padidintas iki 64; jose mokosi per 20,000 vaikų. Neturtinguosius šelpia savivaldybė. Numatoma suaugusiems steigti švietimo kursus ir paskaitas su šviesos paveikslais. Miestas turi kino "Milda," steigia miesto muziejų ir dar turi zoologijos ir botanikos muziejus. Iš ūkininkų Vilniaus miestas turi autobusų įmonę, betono dirbtuvę, elektros stotį, skerdyklą ir mėsos tyrimo stotį; miesto kanalizacijos tinklas siekia 108 kilometrų ir vandentiekio 100 km.

Vilnius turi 33 prieglaudas su 1,698 vaikais ir 10 senelių prieglaudų su 658 seneliais. Gruodžio mėn. varguomenei šelpti išleista per 90,000 litų.

NUSKENDO LIETUVIS JŪRININKAS

Kaunas. — "Lietuvos Baltijos Lloyd'o" laivui "Šiauliai" beplaukiant iš Klaipėdos į Stetiną sausio 6 d. nuskendo vyresnysis jūrininkas Alfonsas Babarskis, kilęs nuo Marijampolės.

Jis kažką dirbo gelbėjimo valtyje, kuri dėl apšalimo kiek atsilėjo nuo pritvirtinimų ir Babarskis įkrito į jūrą. Nors buvo dedamos pastangos jį išgelbėti, tačiau nebeįvyko.

Labai Brangsta Pašaras

Telšiai. — Zemaičiai laukė nors sykį tikros žiemos, ir susilaukė. Po Kalėdų ir Naujų Metų švenčių prasidėjo didžiulės sniego pūgos, vėjas suginė aukščiausius pūsnis aplink kaimų trobas. Kairur mažesnių trobesių tik stogai iš pūsnų bekyšo.

Pradedant Trijų Karalių šventėmis, termometras nuo 0 nukrito iki 20 laipsnių žemiau 0, o paskutinę savaitę iki 26—30 žemiau nulio. Visos mokyklos dėl speigų ir pūsnų uždarytos. Tokio šalčio neatmena nei seneliai. Nors rogių kelias pasidarė geras, bet dėl speigo rogės svila prie sniego. Arkliai ir zemaičių ūsai baltai apšarmoję ir nors šaltis spingintė spingina, bet žmonės jada, važiuoja į mišką, gabenasi statybinių medžiagų ir kurą. Vietoj brangių malkų dabar vartojama daugiausia durpės, kurių didžioji dauguma prisigaminama vasaros metu.

Šiemet Zemaičius daugiausiai prisibijoma pašaro trūkumo, nes pereiną vasarą buvo blogas do-

bilų ir pievų derlius. Už vieną arklį vežimą dobilų mokama po 25-30 litų, todėl ir turgus atvedama parduoti nemažai raguočių, arklų ir avių.

PRAPLĖTĖ ORO SUSISIEKIMO LINJAS

Kaunas. — Šiais metais be tiesioginio oro susisiekimo tarp Kauno ir Palangos planuojama nauja oro linija, kuria lėktuvai kasdien skraidytų tarp Vilniaus — Panevėžio — Šiaulių — Palangos — Kauno.

Gegužinių, Muštynių ir Dainų Atgarsiai

Vilkaviškis. — Perėjusios vasaros gegužinėse patirtų išpūdžių atgarsiai ir vaisiai dabar pasireiškia visu realumu. Vienur, kitur pasigirsta atrastas naujagimis pamestinukas, o teismai turi pakankamai darbo spręsti ir svarstyti gegužinėse kilusių kivirčių bylas. Nuo to neatilieka ir Vilkaviškio apylinkė.

Bartininkų — Pašeimenių keliu ejo iš gegužinės girti Rutkauskas ir Štarsas. Apie puskilometrį nuo Bartininkų dvaro juos prisivijo Tamašauskas, Bajoraitis ir Paulavičius. Bajoraitis pastebėjo: "gražiai, vyrai, dainuo-

jat," o Tamašauskas pridėjo: "Piemėnis visuomet gražiai dainuoja." Rutkauskas atsakė negražia replika. Už tai prisivijosieji šoko Starą ir Rutkauską mušti. Štarsas paspruko, o Rutkauskas parkrito ant kelio, užgulė ir apdaužė.

Rutkauskas buvo sužeistas peiliu. Nugaroje buvo trys žaizdos, iš viršugalvio tekėjo kraujas.

Gydytojas pripažino sunkų kūno sužalojimą, todėl bylą svarstė apygardos teismas.

Teismas Tamašauską nubaudė 6 mėn., Bajoraitį irgi 6 mėn., o Paulavičių 3 mėn. kalėjimo. Kadangi ir užpultieji buvę ne iš ramiųjų, o šie dar žmonės be praieitais, tai visus nuo bausmės lygtinai atleido.

KLAIPĖDOS APYLINKĖJE TRŪKUMAS ARKLIŲ

Klaipėda. — Atsirado žymus arklų trūkumas. Arklų trūkumą pašalinti nėra galimybės, nes arklų prekyba visiškai uždrausta. Ūkininkai palikę be arklų neturi iš ko nusipirkti, nes ne tik ūkininkai tarpe savęs negali pardavinėti arklų, bet taip pat ir arklų pirkliai.

Artinantis pavasariui ūkininkai labai susirūpinę, kad gali palikti laukai neapsėti, nes nei vyrų, nei arklų nėra.

ROKISKIO PLEŠIKAI MEGS-TA DEGTINĖ

Rokiškis. — Žiemos sezono šventėms atrėjant, daugelis valstybinės degtinės pardavinėjimo krautuvių bandyta išplėsti, bet plėšimai nepavykę. Betgi Bulovienės traktierius jiems pavyko išplėsti. Išlaužę traktierius plėšikai suspėjo su savim išsinešti 200 litų vertės degtinės.

Ir Silkės Pasidarė Didelė Retenybė

Raseiniai. — Vandenis prekybai susilpnėjus, visoje Lietuvoje labai jaučiamas iš užsienio atgabenamų prekių trūkumas. Dabartiniais laikais net silkės pasidarė retenybė, o kas jų kur gauna, tai tas jaučiasi didelį laimikį apturėjęs. Žinoma, tokia padėtis pasinaudoja prekybininkai ir dažnai už vieną silkę paima net 50 cent.

Neseniai toks atsitikimas įvyko Raseiniuose. Vieną dieną šeiminkės sužinojo, kad pas vieną krautuvininką randasi silkų bačka. Greitai, visos džiaugdamosios, subėgo prie krautuvių ir netrukus susidarė didelė eilė žmonių. Prekybininkas matydamas tiek daug kostiumierių išskaičiavo, kad silkę pardavinėdamas po dvidešimt penkis centus pasidarys neblogą pelną. Žinia apie silkę tuo laiku dar plačiau pasklido ir pirkėjų eilė dar labiau padidėjo. Tą matydamas prekybininkas nusitarė silkę kainą pakelti ir už vieną silkę nustatė 30 centų kainą.

Na, ir ištikrųjų, žmonės silkės pirkto ir dar ačiū prekybininkui pasakydami. Tą prekybininko apetitą dar labiau padidino ir jis sau pagalvojo, kad tokios gražios ir riebios silkės tikrai vertos vieno lito. Galėdamasis, kad per pigiai silkės pradėjo pardavinėti, jis tuoju jau kainą pakėlė pareikšdamas, kad viena silkė kainuojanti 50 cent.

Žmonės pradėjo piktintis. Atsirado tokių, kurie apie tai pranešė policijai, bet kol policija atvyko, jau visos silkės buvo išparduotos ir paskutinieji jų nebegalėjo pirkti nei 50 centų mokėdami už vieną.

Prekybininkui liko surašytas protokolas ir greičiausiai jis susilauks pabaudos.

SKAITYKIT IR PLATINKIT LIAUDIES BALSĄ!

Nuo Šalčių Labai Nukencia Gyvuliai ir Žmonės

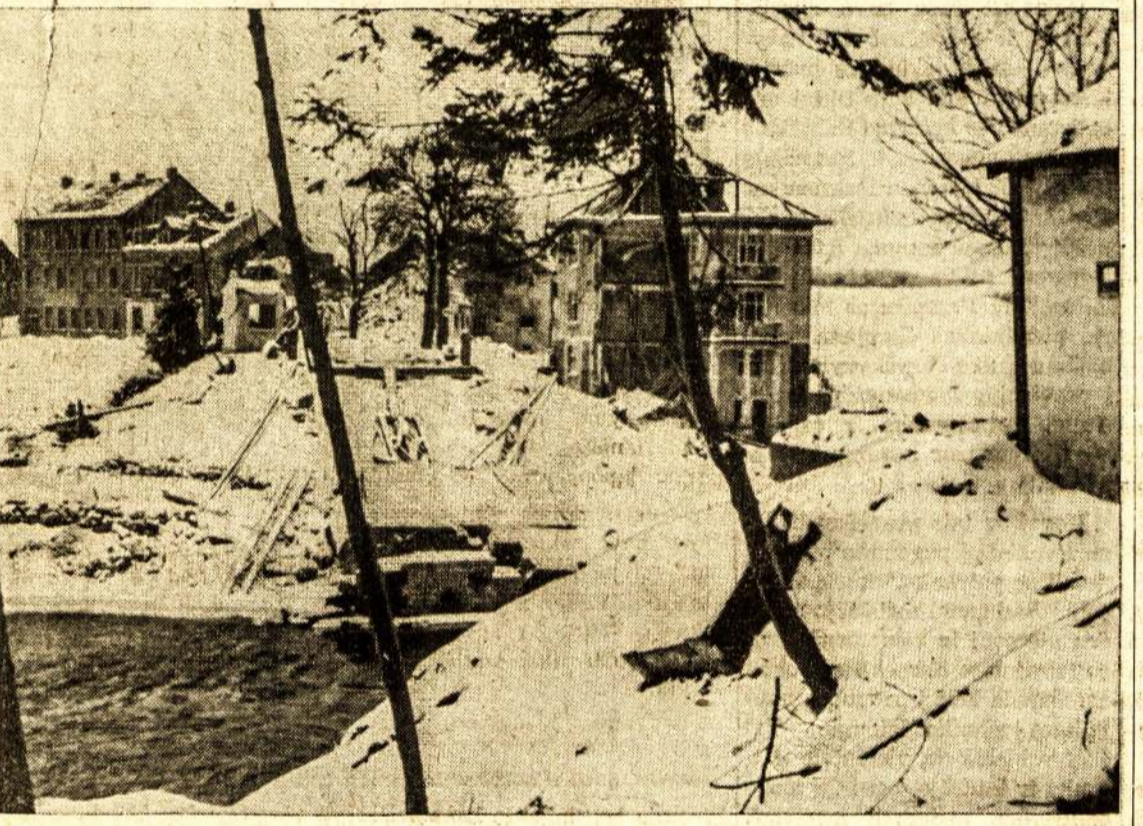
Kaunas. — Šaltos žiemos pas mus kartojasi maždaug vienomis ciklais. Pamenama šaltoji žiema 1916 m., kita tokia 1928 metais, o trečioji yra eilės, jei dar kiek nusitęs, yra ši žiema. Paigi šaltieji metai seka po vienas kito 12 metų laikotarpiams.

Iki šiol šalčiausioji diena buvo sausio 10 d., kada "šilčiausia" temperatūra buvo nuo 20 iki 25 laipsnių Celsijaus šalčio, o šalčiausioji — nuo 24 iki 37 laipsnių žemiau nulio. Sausio 10 d. Vilniuje buvo 37 laipsniai šalčio, Ukmergėje 34, Alytuje 32, Lazdijuose 31, Kaune, Zarasuose, Dotnuvoje po 30, Panevėžyje 29, Biržuose 28, Tauragėje 27, Šiauliuose 25, Joniškėje 24, Telšiuose 22, Palangoje 21. Meteorologijos stotys skelbia, kad oras neužilgo turės kiek sušvelnėti.

Nuo didžiųjų šalčių kenčia netik žmonės, bet ir paukščiai ir miškų žvėrys. Kadangi anglų kurui vis dar trūksta, tai miestuose savarankiškai labai daug malkų ir durpių, kurių kartais nebespėjama net pristatyti turimomis transporto priemonėmis, tad Pakauinės ūkininkai miestui kurą gabena arkliais, o daugelis kauniškių patys tiesiog perkasi ir gabenasi iš tolimesnių užmieščių apylinkių.

Medžioklės draugija miškuose įrengė žvėrimis maitinti punktus, o Gyvulių globos draugija per radiją ragina gyventojus paleisinti šalančius ir išbadėjusius paukščius. Sodų šalininkai susirūpinę, ar išlaikys šią žiemą vaisiniai medeliai, kadangi 1928 metais labai daug sodų išgašo, nepakėlė didelių šalčių. Kadangi prieš speigams užėinančią giliai pasnigo, o prieš tai buvo žemė iššalus, tai žiemkenčiams ir, tikima, sodams šalčiai neturėtų pakenkti.

Vilnius. — Ligi sausio 8 d. Vilniuje ir Vilniaus srityje buvo įregistruoti 23,749 atbėgėliai, jų tarpe 3,723 lietuviai. Lietuvių atbėgėlių skaičius auga. Lenkų, gudų ir rusų įregistruota 10,785, šių absoliučią daugumą sudaro lenkai. Žydų atbėgėlių įregistruota 9,241. Šių įregistruotų atbėgėlių yra 14,762 vyrai, 6,203 moterys ir 2,283 vaikai.

Scena iš vakarų fronto. Artilerijos sugriautas tiltas ir apgriauti pastatai "kur nors Francijoj." Maži mūšiai vakarų fronte, sa-

Ji nuleido galvą — jos akyse žibėjo ašaros.

— Gana! — pasakė Vladimir, priėjęs prie mergaitės arti. — Kam nusivilti? Aš sugadinau tamstai upą. Atleisk man. Aš kalbėjau abelnai, nevien apie brolių. Areštas tai nėra pražūtis. Aš gerai žinau brolio praeitį. Jis neturi jokių prasikaltimų, visai neturi, ir daugiausiai jis tik Sibiriją gali gauti. O iš Sibirijos — ak, kaip aš nedasiprotėjau tamsoms anksčiau pasakyti! — iš Sibirijos žmonės bėga, taip, bėga!

Vladimir neramiai ėmė vaikščioti po kambarį.

— Girdi, Katre, ką aš tamstai pasakysiu. Aš turiu draugus. Aš pats šį tą galiu padaryti. — žodį, kad niekas manęs nesužalotų laiko mano gyvenimo tikslas — jums broli. Ar tiki tamsta, kad atkartojote Katrę, visa tai pasirašėte, o atsirado vilties, — š esu — eik — kad — ... — pažino — tomet — re-

niekas nebus sužadines. O dabar — Sudiev. Vladimir kietai paspaudė jos ranką ir išėjo.

Katrė pasiliko viena — nustebusi. Nieko panašaus ji nelaukė. Jos širdis tylėjo. Bet jai pasidarė taip šviesu, taip keista ir gerai. Kuomet ji lipo ant viršaus, jos žingsniai buvo lengvi, tartum ji ejo ne žeme, bet plaukė: į ligonės kambarį įėjo visa prašvitusi, žibanti.

Ligonė kietai miegojo. Vienutinė žvakė išblyškusiai švietė kambaryje. Galvugalyje sėdėjo auklė su nėrinium rankose. Ji įsmeigė į mergaitę senas akis, kuriose buvo ir klausimas ir nerimastis.

Katrė nieko nepasakiusi, priėjo prie auklės ir pabučiavo jai stačiai į lūpas.

— Ak, tu mano brangi balandėlė, — ištarė senutė, glostydama raukšlėta ranka gražią mergaitės galvą. — Matau aš, kad mano paukštelė per daug tankiai aplanko fligelį. Ką gi? — visame Dievo valia. Išrinktąjį nežinau kur sutiksi.

— Ne, auklė, — pasakė Katrė, dėdama jai galvą ant peties. — Ne, ne tas. Jis ne mano išrinktasis, auklė.

Prie gonkų subildėjo tekiniai. Katrė pašoko ir skubotai priėjo prie lango. Kas tat galėtų būti? Viešpatie! Iš dviejų vežimų iššoko žandarai ir greitai apsupo namą.

— Auklė! — sušuko Katrė, išbalusi it mirtis, — atvažiuo jį paimti. Bėgk pas jį, paslėpk, išgelbėk! Greičiau, greičiau, miela! Aš užlaikysiu juos čia.

Senutė, užmiršusi metus, galvatrukčiais nubėgo į apačią, Katrė vos galėjo suskubti paskui ją.

Priekambaryje pasigirdo stiprus skambutis.

Katrė puolė prie durų ir skubotai atida-

rė, kad pertraukti triukšmą.

Įėjo jaunas žandarų oficerius ir prokuroras, civiliška apsitašęs.

— Ramiau, pas mus yra ligonė, — pasakė jiems Katrė.

— Atsiprašau, panaite, kad mes tamstą traukdome, — mandagiai pasakė prokuroras; — tarnybos pareiga.

Prokuroras buvo pažįstamas Krutikovui ir priegtam turėjo specialinę gubernatoriaus instrukciją, kuomandagiausiai elgtis su jo mylimo draugo busimais giminėmis.

— Ko tamstoms reikia? — paklausė Katrė.

— Mes turime žinias, kad tamstų name yra pasislėpęs politiškas prasikaltėlis.

— Tamsta kalbi apie mūsų svetį Vladimirą Volginą? Aš nieko nežinau apie jo prasikaltimą, — atsakė Katrė.

— Tikiu tamstai, panaite, — pasiskubino pridurti prokuroras, nors gilumoje širdies jis buvo visai priešingos nuomonės. — Mes grynai nieko neturime prieš tamstų šeimyną. Mums prisakyta areštuoti poną, kuris save vadina Volginu.

— Jo čia nėra, — tvirtai atsakė Katrė.

— Nėra? kurgi jis galėjo pasidėti? — nusijuokė prokuroras.

— Jis netikėtai išėjo, — atsakė Katrė.

— Kuomet? Ar galima paklausti?

— Vakar po pietų, — atsakė Katrė, atsiminusi, kada Vladimir norėjo pabėgti. — Ak, kodėl mes jį tuomet sulaukėme, — žybtelėjo mergaitės galvoje gailėstis.

— Taip ir išėjo, nieko nepasakęs? — ironiškai klausinėjo prokuroras.

— Taip ir išėjo, nieko nepasakęs, — patvirtino Katrė.

— Keisti dabar atsirado svečiai! — nu-

sijuokė prokuroras. — Man labai nesmagu, — pridūrė jis rimtu tonu, — bet aš turiu padaryti krata.

— Ar tamsta turite raštą? — paklausė Katrė.

— Tai visai nereikalingas daiktas, — rimtai atkirto prokuroras. Jis norėjo dar rūščiau pasakyti, bet susilaikė. — Tiesa, — atsikreipė jis į savo draugą, žandarų oficerių. — Ivan Ivanovič, ar pasiėmė su savim popierą?

Žandaras išsitraukė iš kišenės didelį ketvirtainiškai sudėtą popierą ir padavė jį Katrei. — Ji išsiskleidė ir pradėjo skaityti, arba, teisingiau pasakius, laikyti prieš akis: iš nerimasčio ji negalėjo pažinti nei vienos raidės.

— Atsiprašau, — prakalbėjo jis sarkastiškai, — mūsų statininko ranka matyt labai neaiški, o mes laukti negalime. Leisk tamsta man pereiti per kambarius.

Katrė ėmė jį vedžioti po namą.

Tuo laiku fligelyje štai kokia buvo scena.

Išgirdęs tarškančius tekinus, Vladimir priško prie lango ir pažino žandarus.

— Apskundė išgama! — šuktelėjo jis. Pirmučiausiai jis manė pulti į sodną, o iš čia pasileisti į mišką ir pasislėpti. Bet du žandarai tekiniai pribėgo prie fligelio ir apsupo jį. Išėiti nebuvo galima. Jis buvo apskustas ir gaudomas kaip žvėris.

— Prasimušiu, — nusprendė Vladimir, puldamas prie durų. Ant slenksčio jis sutiko auklę ir vos jos neparvertė.

— Miela, panelė liepė pasakyti, kad atvažiuo tave sugrobt.

— Žinau, žinau. Na?

— Panelė man liepė tave paslėpti. Eiki-

me, jei nori, aš tave į rūšį uždarysiu.

— Ačiū, senute, bet jie eis ir į rūšį manęs ieškoti.

— Na, tai į kamara.

— Eis ir į kamara.

— Na, tai į sieną.

— Eis ir ten, visą sieną išvers ir išbadys kardais!

Senutė be vilties išskėtė rankas.

— Viešpatie, tai išgamos! Kardais, vadinasi, tave suras. Kurgi liepsi man tave paslėpti. Tu ne pirščiukas, į kišenę tavęs neįdėsi.

— Senutė, turbūt niekur nepaslėpsi. Tiesa, kas pas jus yra čion ant viršaus?

Lubose, kertėje, ant lovos buvo matyti dureslės su įsukta grinde.

— Ten palėpis, laikome statines su džiovintais obuoliais.

— Na, tai aš ten ir pasislėpsiu.

Vladimir ant kušetės pastatė stalėlį, ant jo kėdę ir, atidaręs duresles, greitai įlindo į juodą skylę. Liepė senutei stalėlį pastatyti į senąją vietą, pataisyti lovą, kad nebūtų žymu, jog ant jos yra stovėta. Paskui jis atsidedėjęs apžiūrėjo kambarį, kertėje pamatė savo skrybėlę.

— Duok ją čia. Gerai, kad pamačiau.

Senutė užmovė skrybėlę ant pagaikščio ir padavė ant viršaus.

Vladimir atsargiai uždarė duresles. Tik jis užmiršo svarbiausį daiktą: neišsuko grindės — tuomet dureslių ir užtėmyti nebūtų galima.

Auklė viską išpildė, kaip liepė jaunikaite: išnešė kėdę į priekambary, stalą pastatė į senąją vietą. Betaisant lovą, jai į galvą dingtelėjo puiki mintis.

(Bus daugiau)

TURKIJA IR JOS PADĖTIS ISTORIJS FAKTŲ ŠVIESOJ

Nuolatinis santarvininkų jėgų koncentravimas Artimuose Rytuose (Mažosios Azijos) aiškiai rodo apie esančias galimybes, kad karo konfliktas gali išsiplėsti ir persimsti į Balkanus arba Artimuosius Rytus. Tokia atsitikime, Turkija liktų svarbiausiuoju militariniu centru, nes ji, kaip savo rankose turinti Dardanėlių sąsiaurį — kelią į Juodąją jūrą, ir rubežiuojantis su Sovietų Sąjunga, liktų viena iš svarbiausių strateginių vietų.

Del to, Anglija, Francija, o taipgi ir Vokietija nuo senų laikų labai didelį dėmesį kreipia į Turkiją ir stengiasi tenai įsigalėti. Visi Turkijos vesti karai, Anglijos buvo atydziai sekami ir ji visados į juos įsikišdavo neleidžiant Turkijos priešams visai su naikinti ir ten įsigalėti, o iš kito atžvilgio dėdavo pastangas, kad pati Turkija daug nelaimėtų ir niekadoties nekustiprėtų, jog galėtų prieš Anglijos įtaką pasipriešinti.

Tačiau prieš tokį Anglijos įsigalėjimą Turkijoje pradėjo kilti žmonės, susidarė judėjimas, kuris stengėsi Turkiją paluosuoti iš Anglijos įtakos ir neįleisti kitai kuriai šaliai įgauti didelės įtakos.

Iki sultonų Abdul Hamido laikų, sultonų valdymu buvo nesėkmingai atlikti kariai ir taktiniai žyrai, o turkai turėjo gėdą ir gėdą. Tačiau Turkijos kariai, kurie turėjo gėdą ir gėdą, pradėjo kovoti su Anglijos ir Francijos kariuomenėmis. Turkijos kariai, kurie turėjo gėdą ir gėdą, pradėjo kovoti su Anglijos ir Francijos kariuomenėmis.

Šiuo metu. Tas jaunujų turkų judėjimas pasireiškė devyniolikto amžiaus pabaigoje ir 1839 metais buvo pasiekė galios ir padarė reformų Mustafa Mehmed Resid Paša įtaka.

Tais metais buvo padarytas reformų aktas, kuriame pirmą kartą Turkijos istorijoje buvo pripažinta visų religijų lygybė, išlyginti visi luomai, teisės ir pareigos. Bandyta feodalinę Turkiją paversti konstitucine monarchija. Tačiau visa tai gyvenimui praversti nepavyko. Senovės garbintojai pastoję kelią ir visą progresą sulaukė. Sultonas Abdul Hamidas II Turkiją dar labiau pasuko nuo progreso. Savo šalininkų padedamas Hamidas smurto keliu išblaškė reformistus, jų reformas panaikino ir sutvirtino absoliutinę monarchijos valdymo formą.

Hamidas, trokšdamas dar didesnės galios ir atgaivinti otomaniškos imperijos, pasiskelbė, kad visos pasaulio mahometiškos valstybės turėtų būti jo pavaldios. Savo dėmesį nukreipė į Artimuosius Rytus.

Tie baltagvardiečių organizavimo darbai pradėti su praeitų metų lapkričio mėnesiu, ir kalbama, kad 2,500 jau jų suorganizuotų pasiūta Anglijos-Francijos laivais į Artimuosius Rytus.

Anglijos ir Francijos pinigų. Visoje Turkijoje įsigali Anglijos įtaka. 1907 metais Turkija turėjo 660 milijonų dolerių skolos, kurios 72% priklausė Anglijai ir Francijai, o likusį dalis Vokietijai. Toks Anglijos ir Francijos Turkijoje įsigalėjimas nervuoja Vokietiją. Ji stengiasi įgauti daugiau įtakos ir todėl pradeda remti jaunųjų turkų judėjimą, kuris jau šiuo laiku sustiprėjęs ir sparčiai auga.

1908 metais prasideda jaunųjų turkų revoliucija. Prieš jaunuosius turkus griežtai išstoja Hamidas, Anglijos ir Francijos stipriai remiamas. Bet nežūrint to, jaunieji turkai priverčia Hamidą sušaukti parlamentą. Bet laimėjimas dar nebuvo atsiektas. Po Hamido Turkija 1913 m. pakiūva į rankas Enver, Talat ir Džemal, didelių Vokietijos šalininkų, kurie atsidėkodami Vokietijai už suteiktą pagalbą pasiduoda vokiečių imperalistų įtakai. Vokiečių turėdai gauna koncesijas tiesi Turkijoje gelzkelius, naudotis Turkijos aliejaus šaltiniais. Anglijos įtaka stumama lauk.

Vokietija, gerai suprasdama, kad Turkija jau yra tiltu prie Indijos ir kitų Anglijos kolonijų, skuba Turkijoje dar labiau įsigalėti. Ji imasi perorganizuoti Turkijos kariuomenę ir greitai įsigalėti, kad didžiam karui kilus Turkija pastatoma prieš Angliją ir Franciją.

Turkija uždaro Dardanėlius, neleidžia Anglijai susisiekti su Rusija ir tuo labai pasitarnauja Vokietijos rytų fronte. Tačiau karą pralaimi Vokietija ir todėl Turkijai prisiėjo skaudžiai nukentėti. Ji neteko Sirijos, Palestinos, Mezopotamijos ir daugelio kitų kraštų.

Kinijoje Organizuojama Baltagvardiečių Armija

Iš Kinijos spaudos pranešimų patiriama, kad anglai antru kartą pastarųjų 25 metų laikotarpyje organizuoja rusų baltagvardiečių armiją. Anglijos ir Francijos agentai Šanghajaus, Tienčino ir Mančuko apylinkėse renka visus rusus baltagvardiečius ir suorganizavę jų būrius siunčia į Artimuosius Rytus, santarvininkų-karininkų vadovybėje. Kaip Kinijos laikraščiai praneša, tai šiose srityse rusų baltagvardiečių organizavimo darbas sparčiai varomas. Imami kariuomenės baltagvardiečiai yra parenkami, kad jie būtų nuo Kaukazo ir Georgijos ir mokėtų turkų sričių vietinę kalbą.

Tie baltagvardiečių organizavimo darbai pradėti su praeitų metų lapkričio mėnesiu, ir kalbama, kad 2,500 jau jų suorganizuotų pasiūta Anglijos-Francijos laivais į Artimuosius Rytus.

Abelnai, Turkija neteko 75% savo teritorijos ir 55% savo gyventojų. Ji liko nuginkluota. Dardanėliai demobilizuoti ir Turkija nebegalėjo jų kontroliuoti. Turkija, faktinai, liko Anglijos rankose.

Bet tuo laiku Turkijos gilumoje prasidėjo progresyvis judėjimas, kuris savo užmasėmis siekė toliau, negu jaunųjų turkų judėjimas. Jam vadovauja Mustafa Kemal, energingas karininkas. Judėjimui sparčiai augant, jis meta kariuomenę ir pereina į politinį darbą. Jis sušaukia du turkų tautinius kongresus, kuriuose jo skleidžiamos idėjos įgauna masinį žmonių pritarimą. Tą matydamas Turkijos sultonas 1920 metais, Konstantinopolyje (dabar vadinamu Istanbul) sušaukia parlamentą. Bet tame parlamente sultonas negauna pritarimo. Visi parlamento nariai pasisako už Mustafa Kemal ir jo reformas. Čia vėl įsikiša Anglija. Ji įsako sultonui parlamentą paleisti, aktyvuosius narius areštuoti, ką sultonas ir padaro, bet Kemalio nesumuša. Anglija ir Francija tuo tarpu skubinasi kuo galėdamos pasinaudoti iš Turkijos. Ji pagal Sevres sutartį parceliuoja Turkijos pakraščius, kiršina Graikiją karan prieš Turkiją.

Mustafa Kemal, matydamas, kad reakcionieriai stumia Turkiją ir pražūti, greitai sušaukia Angoroje didįjį Turkijos seimą, kuris jį paskelbia krašto šeriu, skuba Turkijoje dar labiau įsigalėti. Ji imasi perorganizuoti Turkijos kariuomenę ir greitai įsigalėti, kad didžiam karui kilus Turkija pastatoma prieš Angliją ir Franciją.

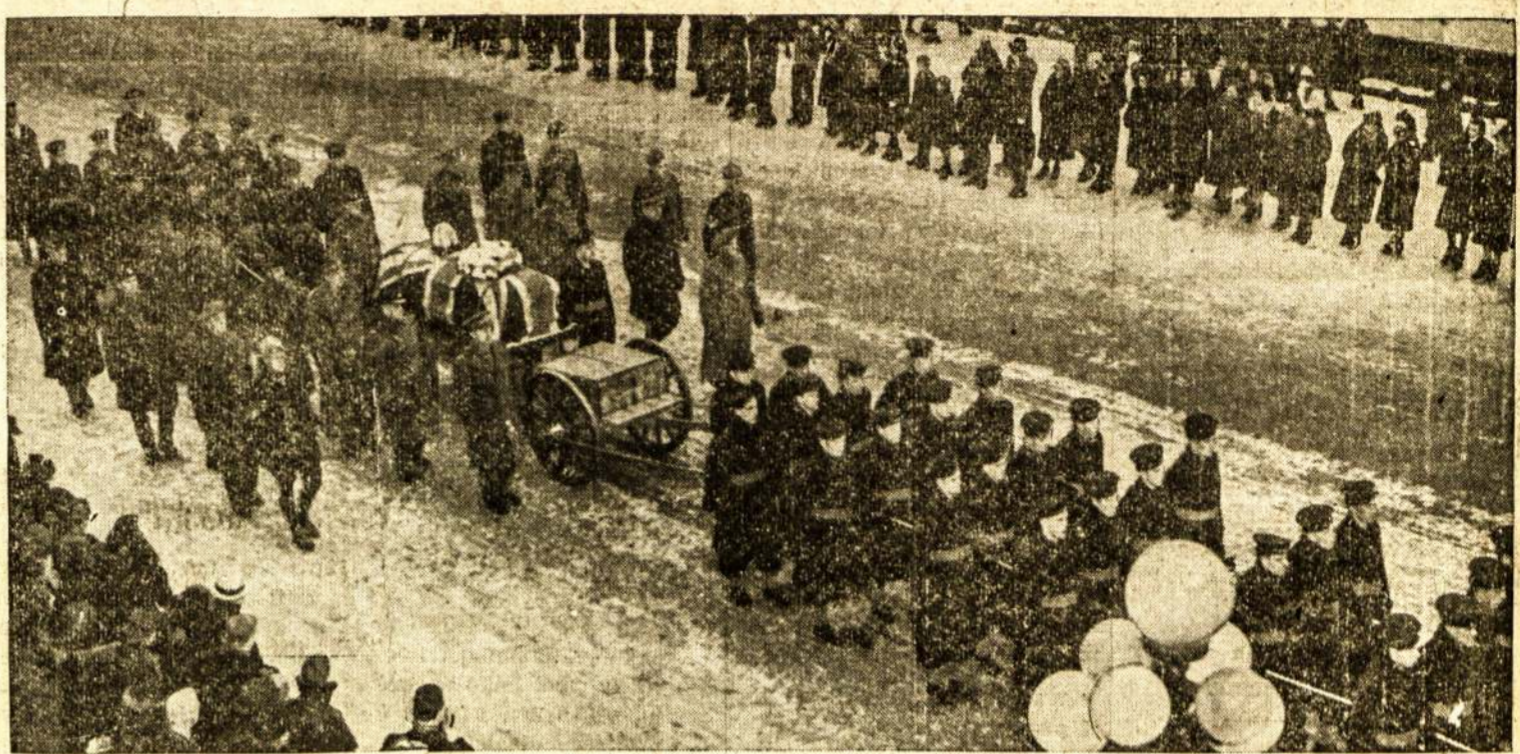
Turkija uždaro Dardanėlius, neleidžia Anglijai susisiekti su Rusija ir tuo labai pasitarnauja Vokietijos rytų fronte. Tačiau karą pralaimi Vokietija ir todėl Turkijai prisiėjo skaudžiai nukentėti. Ji neteko Sirijos, Palestinos, Mezopotamijos ir daugelio kitų kraštų.

1921 metais Anglija pasiūta Kemal Pašą į Londono konferenciją. Išgavus iš Kemal Pašos pasižadėjimą, kad Turkija atsižada pretenzijų į Arabiją ir jos sritis, Anglija puolasi garbinti jo valdžią ir teikti jai paskolas ir tuo būdu išlaikyti ten savo įtaką. Kas Anglijai pilnai pavyksta.

Kemal Pašos valdymo laikotarpiu Turkija nusikratė visų senovinių papročių, pradėjo žemės ūkis ir žmonių gerėti. Padaryta demokratinimas su

Kemal Pašos valdymo laikotarpiu Turkija nusikratė visų senovinių papročių, pradėjo žemės ūkis ir žmonių gerėti. Padaryta demokratinimas su

Kemal Pašos valdymo laikotarpiu Turkija nusikratė visų senovinių papročių, pradėjo žemės ūkis ir žmonių gerėti. Padaryta demokratinimas su

Kanados general-gubernatoriaus lordo Tweedsmuir lavonas po tam tikrų ceremonijų Ottawoj

buvo vėl išsiustas į Montrealą, kur buvo sudegintas, o pelenai išsiusti į Angliją. Paveikslas pa-

rodo, kaip Tweedsmuir lavonas vėliavom papuoštame grabe ant kanuolės vežimo, jūrininkų trau-

kiamo, buvo nugabentas į stotį, iš kur traukiniu buvo išvežtas į Montrealą.

viety Sąjunga ir apkapotas kitų valstybių įtakos vidujinė ir užsieninė politikoj.

Nors Anglija buvo susitarusi su Kemal Paša, bet juom vien nepasitikėjo. 1923 metų Lozanos konferencijoje ji tą atvirai parodė ir jau pradėjo ieškoti sau ištikimų asmenų būsimam Kemal Pašos įpėdinių. Toje konferencijoje pasirodė daugiausia įtakos į anglus turįs Angoro vyriausybės atstovas I met Paša (dabartinis Turkijos prezidentas) jam pavyko įtikinti Anglijos atstovus, kad Turkija ant visados liks ištikima Anglijai. Ir taip palengva Anglija vėl pradėjo įsigalėti Turkijoje, o Kemal Pašai mirus ir jo vietą užėmęs Ismet Pašai, Anglija jau drąsiai pasitikėjo Turkija, sutiko nesipriešinti del jos kariuomenės partvarkymo, leido fortifikuoti Dardanėlius ir savo kapitalu tuos darbus rėmė.

1933 metais Anglijos įtaka Turkijoje jau buvo tokia stipri, kad ji jau galėjo Turkijai uždrausti imti nuo Vokietijos paskolą. Vokietija Turkijoje antru kartą pasivėlavo ir liko Anglijos pralenkta.

Kilus dabartiniam karui, Anglija, suteikiama Turkijai 340 milijonų dolerių naujos paskolos ir kredity, visiškai ją patraukė savo pusėn ir įsigalėjo. Turkija liko prieš Vokietiją griežtai nustatyta. Bet tas tik dalinai pasitarnauja Anglijos ir Francijos imperialistų siekiams. Anglijos ir Francijos tikslai Turkijoje siekia toliau, negu jos nustatymas prieš Vokietiją. Jos siekia Turkiją panaudoti prieš Sovietų Sąjungą ir sukirsiinti ją karan. Vienok tie tikslai dar yra neatsiekti. Turkijos liudis prieš tai yra labai griežtai nusistačiusi, nors daugelis senovės garbintojų Turkijoje tokiems Anglijos ir Francijos siekiams pritaria.

Turkijos vyriausybė, aiškiai jausdama tokį savo gyventojų nusistatymą, darydama su Anglija sutartį, nesutiko praleisti Anglijos karo laivų per Dardanėlius, jeigu tie laivai bus panaudojami prieš Sovietų Sąjungą.

Turkija nėra labai didelė valstybė. Jos plotas užima apie 680

tūkstančių ketvirtinių mylių ir turi 16 milijonų gyventojų.

Mergina Susilaukė Vaiko -- Heil Hitler!

Neseniai Vokietijos spaudoje buvo patalpintas vienos netekėjusios motinos laiškas rašytas Hitlerio pavadotojui Rudolfui Hessui ir jo atsakymas.

Netekėjusi motina Hessui rašo, kad jos kūdikio tėvas buvęs kareivis, dalyvavęs Čekoslovakijos užėmimo ir žuvęs Lenkijoje. Nuo to kareivio ji likusi neščia, bet kadangi nebuvo ištekėjusi, tai dabar apgailestaujanti, kad tas laukiamas kūdikis ir ji pati negalės vadintis to kareivio pavarde. Toliau ji rašo: "Aš mielai Jums priduočiau mano vaiko tėvo fotografiją, bet

neturiu tik vienintelę ir Jūs be abejo tuojau pamatytumėte, kad verta nuo tokio vyro, nuo tokio puikaus vokiečių kareivio, turėti vaiką."

Hessas jai pasiuntė ilgą laišką, kuriame užtikrina, kad tokiomis motinomis bus rūpinamasi. Motina negalėsianti gauti žuvusio pavardės, bet prie mergaitės pavardės ji gaus "Frau" (moters) titulą. Kūdikui bus duota "kario tėvo" pavardė. Vaikui bus parūpinti kūmai, kurie juo turės rūpintis, arba rūpinšis valstybė. Ir motiną ramindamas rašo, kad vaikai reikalingi užpildymui kare žuvusių vietų ir kad pasaulyje yra buvę garsių žmonių, kurie kilę iš nesutuoktų porų, rašo:

"Būkite Jūs dėkinga, kad vyras, kurį Jūs mylite, gyvens Jūsų kūdikyje. Heil Hitler!" — baigia Hitlerio pavadotojas.

tuosius mokesčius," kurie eida-vo bažnyčios išlaikymui. Ir jeigu kuris nors išdrįsdavo tuos mokesčius užvilkti, nuo tokio atimdavo net paskutinę karvę.

Tas išaiškina, kodėl kunigija nuėjo tarnauti baltagvardiečiams, ir iš paslapčių šaudė ir raudonarmiečius.

Nei vienas Hausti kaimo valstietis apie sanitarinę pagalbą negalėjo nei svajoti. Harokka sirgo ezezema. Jos gydymas kainuotų 1,500 markių. (Markė apie 2 1/2 cento). Iš kur ta neturtinga moteris galėjo gauti tokią didelę pinigų sumą? Dabar Sovietų kariuomenės gydytojai ją paėmė gydymui be jokio mokesčio. Ji, kaip ir visi kiti kaimo gyventojai, labai nustebė, kai sužinojo, kad Sovietų Sąjungoj žmonės gydomi veltui.

Kiek vėliau visi kaimo gyventojai buvo sušaukti į masinį susirinkimą, kuriame jie sužinojo, kad yra įsisteigusi Suomijos Liaudies Valdžia, kuri turi su Sovietų Sąjunga padariusi bendrą apsigynimo sutartį. Viena valstietė moteris, Kyači, tame susirinkime pareiškė:

— Mes dėkojame jums. Pagelbėkit mums išvyti iš Suomijos liaudies priešus, kaip galima greičiau. Pagelbėkit mums ir mūsų Liaudies Valdžiai sutverti tokį gyvenimą, koks yra mūsų šalyje. Ačiu jums, draugai.

Raudonoji Armija Ižengia į Suomijos Kaimą

M. Levitin

Raudonoji Armija ižengė į Suomijos kaimą Hausti. Suomijos baltagvardiečių kariuomenė, kuri taip didžiuojasi savo "galingumu," visai neišdrįso pasitikti Raudonosios Armijos ir stoti į kovą. Raudonajai armijai besiantinant prie kaimo, sulc korpuso nariai atsitraukė uždegtam valstiečių lūšnams ir pagriebdami viską, kas tik jiems pakliuvo po ranka.

Suomijos baltagvardiečių karininkai grūdomasi mirtimi privertę visus vietos gyventojus pabėgti. Pakelėse mes radome kūnus tu, kurie nepatikėjo paskakoms apie bolševikų brutalumą ir todėl nepanorėjo palikti savo gimtinius kaimus.

Sekandią dieną po to, kai mes ižengėme į kaimą, kaimiečiai pradėjo sugrįžti. Visų pirma pasirodė keletas moterų vedinos savo mažus vaikus, iš kurių buvo aiškiai matomi nuovargio ir išbadėjimo ženklai. Jos prisitartinę prie kaimo sustoję ir abejingai dairėsi. Iš paskos jų sekė seneliai, kurių šeimos žuvo uždegto kaimo ugnyje. Paskui jie prisitartino prie Raudonosios Armijos viršininkų ir ilgai į juos žiūrėjo tylėdami. Pirmoji, kuri prakalbėjo, buvo Julia Voikanen:

— Čia yra mūsų 60, mes čia sugrįžome mirti. — Kodėl mirti? — užklausė vienas komandierius. — Jūsų gyvenimas dar tik prasideda. Voikanen buvo nuvesta atgal.

— Kodėl jūs mūsų nesušaudo- te, — ji užklausė tyliu, vos girdimu balsu. — Ar jūs nesate bolševikai? ... Tie keli žodžiai mums daug

pasakė... Suomijos militaristų klika apgaudinėjo gyventojus naudodama kiekvieną slykštį prasimanymą prieš S.S.R.S. Jiems buvo sakoma, kad Raudonoji armija "suomius sukapoja į smotelius."

Tos ir tam panašios nesąmonės priešų yra skleidžiamos toli ir plačiai. Raudonarmiečiai ir jų viršininkai paaiškino valstiečiams, kad Raudonoji Armija atėjo pagerinti Suomijos darbo žmonių gyvenimo būvį. Raudonarmiečiai aplankė lūšnas, kuriuos dar buvo likę nuo gaisro ir vedė su jų gyventojais pasikalbėjimus. Tame kaime 30 šeimynų ir kiekviena iš jų pasakojo apie vargingą savo gyvenimą ir sunkų darbą.

Harmali, miško kirtėjas, dirbdavo po 16 valandų kiekvieną dieną, už tą darbą negaudamas beveik jokio atlyginimo. Jo šeimos neturta, tiesiog neįmanoma apibudinti, bet jis yra tipiškas daugelio jo kaimynų padėčiai. Jie dirbdavo didžiausiose šalčiuose visai menkai apsilvilkę. Pinigų retai kada jie turėdavo, o maisto kainos kasdieną kilo vis aukšty. Hausti kaimo žmonės, darsi turtingų miškų, bet valstiečiai dažnai mirė šaltas žiemos naktis vo šaltose savo lūšnos būdavo brangios ir net valstiečiams įperkamo.

Neturtinga valstietė Harokka, papasakojo štai nimą:

— Mūsų visas gyvenimas buvo tik vienas skurdas. Mūsų darbiai buvo maži, o mums didelė. Apart visų kitų, mūsų valstiečiai buvo mokėti taip vadinamu

ŠYF'SENOS

Kas Ją Pabučiavo Kartą mokytoja mokiniams aiškino apie kalbos vaizdingumą ir pavyzdžio parodymui sako:

— Siandien man vykstant į mokyklą, tyliai atsidarė buso durys ir kažkas švelniai prie manęs prisitartinęs išbučiavo mano skruostus. Ar jūs galite pasakyti, kas tai buvo? — Konduktorius! — vienu balsu atsakė visa klasė.

Ten Dar Salčiaus Keliavnikas apie jį susirinkusiems pasakoja:

— Kai... iaurėje tai

šis preleško Betty... eškoti tam, kad išvengtų tam tikrų teisminių komplikacijų. Kai James Rooseveltas divorsą gaus, bus jau trys prezidento vaikai iš penkių per-tamskyrę.

Pranešimai

Toronto, Ont.

Choristų Domei

Visi choristai turi būtinai, be jokių priežasčių, atsilankyti į paskutines dvi choro pamokas prieš koncertą. Pamokos įvyks antradienį, vasario 20, 6 Denison Ave., 8 val. vakare ir paskutinė pamoka (generalė repeticija) 404 Bathurst St. Paskutinių repeticijų laikas bus praneštas antradienį vakare.

Visi atvykite laiku.

Ch. Degutis
Pirmininkas

Sunkiai Serga Draugas J. Mingilas

TORONTO. — Jau visa savaitė kai serga draugas J. Mingilas, gambiausias Toronto lietuvių artistas ir menininkas. Draugas susirgo vidurių liga ir dar nėra galutinai išaiskinta, ar apsisie be operacijos.

Draugas J. Mingilas yra labai svarbų vaidmenį sulaukęs lietuvių meno grupės suorganizavime ir jos palaikyme, kuriam darbu per metus metus atsidėjęs nuosirdžiai dirbo. Savo meniniu veikimu yra plačiai pasižymėjęs ir užsitarnavęs pagarbą.

Dabartiniu laiku jis irgi turėjo rolę paėmęs viename veikalė ir todėl jo susirgimas yra smūgiu visam menininkų veikimui.

Nuosirdžiai linkiu draugui greitai pasveikti ir sustiprėti, kad atgavęs sveikatą vėl galėtų stoti į šį taip svarbų darbą.

Draugas Mingilas randasi namie ir jį aplankyti galima bet kuriuo laiku. Draugai tą padarykite!

Draugas

PRISIMINUS PRAEITĮ

1914 m. gražiomis rugsėjo mėnesio dienomis baigiant nuo laukų valyti derliu, linksmai bedainuojant ir besidžiaugiant žmonėms geru derliu, staiga, jų dainas pertraukė smarkus motorinių dviračių ūžimas ir smarkus važinėjimas, tas labai nustebino visus ramius gyventojus. Ore pasirodė orlaivių skrendančių Vokietijos link. Orlaiviai tais laikais buvo naujybė, nes tada Lietuvos gyventojai juos tik pirmą sykį pamatė.

Dirbantieji laukuose vienas kito klausė, kas čia įvyko, suprato, kad kas nepaprasto yra įvykę. Ir ištikrųjų, neapsirikta. Nespėjus pareiti į kaimą namo, tuojau teko susidurti su caro Mikės šaukliais, šaukiančiais vyrus į karužę, ginti Dievo, Caro ir Tėvynės. Kiek verkimo, ašarų ir sielvarto. Atskiria tėvus nuo vaikų, vyrus nuo moterų, sūnus nuo tėvų ir varo visus ginti caro ir jo didžiųjų garbę, visai neatsiklausdami jų vargšų ir nepaisydami, ar jie to nori, ar ne.

Praslinkus porai dienų pamatėme kareivių minias plaukiančias vieškeliais. Visi apginkluoti nuo galvos iki kojų, o jų viršūninkai juos vijo bėgte, kad nepasivėlavus pasiekti vokiečius. Už dienos pasigirdo pirmieji šūviai ir gaisrai Lietuvos padangėje. Pulka karių traukė dieną ir naktį, dvi savaites.

gindama miestus, kaimus ir naikindama visa, kas tik pakeliui pakliuvo. Išdygo nauji kapai visuose Lietuvos plačiausiuose laukuose ir miškuose, kur amžiną miegą išėjosi svetimųjų armijų kariai. Ramūs gyventojai liko išblaškyti po Rusijos ir Vokietijos valstybes. . . . Kiek ašarų, vargo ir skriaudų teko nukentėti darbo žmonėms del pėsrųjų grobuonių! Liaudis visgi atsimokėjo jiems tuo, ko jie užsitarnavo. Visa eilė carų nuėjo velniop.

Vienas iš blogiausių dalykų, kad darbo klasė nesugebėjo atsikratyti fašizmo ir šiandien, po dvidešimto penkių metų, vėl dygsta nauji kapai darbo klasės sūnų del kapitalistų imperialistinių užmačių ir vaų garbės.

Ir kada gi pagaliau darbo idasė susipras ir panaikins tas žudynes vienu sykiu ant visados?

P. Liaukavičius

Kas Bus Ateinanti Sekmadienį?

MONTREAL. — Naujai išrinktas meno komitetas, Posančalo distrikto, su dideliu stropumu ruošiasi perstatyti eilę veikalų, kurių vienas bus perstatytas tuojau, ateinantį sekmadienį, Posančaliečių salėje (tėmykit rengėjų pranešimą).

Apart veikalų, bus dar ir daugiau įvairių kavalkų. Montrealiečiai, turėkite tai mintyje ir iš kalno ruoškitės tame parengime dalyvauti. Atvykę nesigailėsite, nes būsite patenkinti.

Rep.

LIETUVOS ŽINIOS Nusavins 37 Dvarus

Vilnius. — Vilniaus apygardos žemės reformos komisija nutarė nusavinti 29 savininkų 37 dvarus bei palivarkus, esančius Mairiagalos, Trakų, Pabrados, Paberžės, Turgelių, Jasiūnų, Rudaminos, Eišiškių ir Rudiškių valsčiuose.

Benдрas nusavinamų dvarų plotas sudaro 9.264 ha. Nusavintoji žemė skiriama žemės reformos reikalams.

DEL PRIMITYVIŠKŲ GYVENIMO SĄLYGŲ DAUG KAS NUKENČIA

Marijampolė. — Senoviškas ir primityviškas namų apšildymo būdas Lietuvoje visai nerodo tendencijos pranykti, bet priešingai, kas kart vis labiau plečiasi. Del brangaus kuro dabar Lietuvoje plačiausiai yra paplitusios durpės. Durpėmis namų apšildymas ir valgio virimas gyventojams ne tik suteikia didžiausios nepatogumo, bet dažnai ir labai rimtų nelaimių.

Neseniai čia Tarpučių kaime dvi ūkininko tarnaitės sumanė, kiek pasišildyti ir krosnį užkurusios durpėmis sugulė. Nuo durpių tiek prisipildė kambarys ga-

ry, kad abi mergaitės kuo ne užtroško. Ryte jas šeimininkai atrado su visai mažomis gyvybės žymėmis. Viena iš jų, K. Ragaitė, 17 metų amžiaus, tiek buvo nusilpusi, kad tik nuvežus ligoninėn pavyko šiek tiek atgavinti.

Kaimo Rūpesčiai

Valkininkai. — Lenkijos valdžiai pairus ir nesant valstybinių miškų pridabotojų, beveik visi ūkininkai prisivežė per suirutę valdžios miško, todėl dabar laukia kaip bus išspręstas šitas klausimas. Yra tokių, kurie nepaisant draudimo iš suvežtos medžiagos pasistatė trobas.

Daugumas ūkininkų teturi po 3 — 5 ha., bet laiko po keletą karvių, nes lenkai leidavo ganyti miškuose, o dabar žino, kad nebus. Žemės čia blogos ir žmonės važiuoja duonos pirkti kitur.

Pamerkiū brėdijoje yra buv. Lenkijos prezidento medžioklės namai, kurių visas turas išliko apsaugotas. Per samysį nemažai retų gyvulių nušovė brakonieriai.

LENKŲ IŠLEISTI KALINIAI PRASO PRIIMTI ATGAL I KALĖJIMĄ

Vilnius. — Vilniaus žydų spaudos žiniomis, daug nusikaltėlių, kurie neužbaigė savo kalėjimo bausmės Vilniuje ir srityje, jau sulaukėti. Eš, pažymėtina, kad yra taip pat tokių nusikaltėlių, kurie laisvu noru prašosi pasodinami Lukiškių kalėjimam.

Tiek policijai, tiek teismo prokuratūrai prisistato asmenų, kurie pasisako esą kriminaliniai nusikaltėliai, buvo už tai lenkų laikais nuteisti tiek ir tiek kalėjimo ir dabar „lojaliai“ nori atsėdėti.

Kai kuriais atvejais, tokie prisipažinimai pasitvirtino.

Kai Moteris Antru Kartu Pražydi

Marijampolės apygardos teismas svarstė Onos Sulinskienės bylą. Sulinskienė kaltinta, jog praėjusių metų birželio 29 d. rytą Uosių, Alvito valsč., tikslu nužudyti savo vyrą, iš kariško šautuvo vieną kartą jį šovė, tačiau jo neužmušė. Kulka pramušė kairiąją ausį ir sutrupino skruosto kaulą.

Birželio 29 d. 7 val. Juozas Šulinskas pusryčiaavo su visa savo šeima 14 m. sūnus Vytautas, motinos įkalbėtas tėvo neklausyti, tėvą įželdinėjo ir jo neklausė. Tėvas jam lipė eiti žasiukų ganyti. Šis atsisakė ir išbėgo kleman. Tėvas jį išsivijo. Sūnus jį tėvą pradėjo laidyti grumstais. Nepavijęs sūnaus, grįžo į trobą ir nuėjo virtuvėn. Per atdarą langą į virtuvę Šulinskienė sviedė grumstą ir grąsino. Vyras, priėjęs prie lango, pamatė savo žmoną laikandą karišką šautuvą. Ji šautuvą nukreipė į vyrą.

Vyras staigiai sukosi nuo lango, bet žmona tuo kart iššovė ir kulka klydė kairiosios ausies žemutinę dalį, strupino kairįjį skruostą, pramušusi trobos medinę sieną, išėjo lauk, kur įstrigo į tvartuko sieną. Po šūvio Sulinskienė, numetusi šautuvą, vijosi vyrą, kuris bėgo į kaimynų Giedraičio namus, kur atostogavo policijos vald. Ji prašė vyrą jai dovanoti, nes tai padariusi netyčia. Atbėgusi į Giedraičius, ji tvirtino, jog pats vyras susižalavo.

Vėliau, kai buvo daromas tardymas, Sulinskienė aiškinosi, jog ji su kitais šeimos nariais buvusi kieme, kai troboje pasigirdo šūvis. Iš trobos išbėgo vyras kruvinu veidu. Vyras turis meilužę, noris nuo jos, žmonos, atsikratyti, todėl pats susižalavo, kad galėtų jai suversti visą kaltę ir tuo būdu su ja persikirti.

Tik vėliau, kai buvo konstatuota, jog pats negalėjęs susižaloti ir kai paaiškėjo kitos bylos smulkmenos, kaltinamoji prisipažino kalta šovusi į vyrą. Iš tikrųjų ne Sulinskias, bet ji turėjusi meilužį. Tai buvo vienas Uosių kaimo siuvėjas.

Sulinskienė dabar yra 37 m. Ji ištekėjo 1923 m. Iš kart su vyru gerai sugyveno, bet vėliau kildavo barniai del vaikų auklėjimo. Mat, motina mokė tėvo neklausyti, o šis griežtai j tai reaguodavo. Vėliau pasimaišė ir „kriaučiukas“. Vyras dar jaunias, o ji gyveno antrąja jaunyste. Pagaliau atėjo galva mintis vyrą atsikratyti. Meilužis išmokė šautuvą užtaisyti. Pasitaikius proga jį įgytas iš meilužio „teoretines“ žinias pritaikė praktikoje.

Siuvėjas G. pareiškė, jog jis su Sulinskiene nefirtavo, bet šautuvą užtaisyti išmokęs.

Teismas Sulinskienę nubaudė septyneriais metais sunkiųjų darbų kalėjimo.

(Liet. Žinios)

AUKOS

Per drg. F. Imbrasa, Port Arthur, Ont., aukavo: Puras, Mitaldas, Jackus po 50 c.; Chatinski, Jakštis, Petrovich, Shikorski, Giedraitis, Store po 25 c.; Buszuk, Litviniuk, Waznich, Hajecuk, Soeldail po 15 c. Viso \$3.85.

Per drg. Ch. Martin, Kapuskasing, Ont., aukavo: Martin \$1.00, Songaila, Bizunas, Strisagrov po 50 c.; Depope 60 c.; Stell 40 c.; Kuzmich, Wolosovich, Tichtey, Growlo Pripac, Palauskas po 25 c.; Juesih 15 c. Viso \$5.15.

Per drg. Montrealietį aukavo 24 aukotojai, bet nei vienos pavardės negalima išskaityti. Viso \$ 00.

Per drg. A. Mažilytę, Montreal, Que., aukavo: Joe, Urban, Klubietis, Repšys po 25 c.; Virbalas 15 c.; Vejoj 10 c. Viso \$1.25.

Per drg. V. B. Montreal, Que., aukavo: Slika, Chepulis, Bunkus po 25 c.; Zienius 50 c.; Saldžiūsis 15 c.; Vilkis 10c.; Rusk, Kojackas po 5 c. Viso \$1.60.

Per drg. K. Jurkštą, St. Walburg, Sask., aukavo: P. Kamichaitis \$1.00.

Per drg. F. Lekiatą, Geraldton, Ont., aukavo: Lekiatas \$2.00; Dobrovolkskis, Sasnauskas po \$1.00, Gendvilas, Andreichuk, Panagopka po 25 c. Viso \$4.75.

Per drg. J. Sasna, Geraldton, Ont., aukavo: Vasiliauskas, Edna Sasnauskaitė po \$1.00. Viso \$2.00.

Per drg. P. Gudžiuną, Winnipeg, Man., 50 c.

Per drg. L. Lesevich, Malartic, Que., aukavo: P. L. 25 c.

Per drg. P. Matulaitytę, Montreal, Que., aukavo J. Adakauskas 50 c.

Per drg. Velykītę K., iš Montreal, Que., aukavo: Velykītė ir Gudis po 50 c.,

Orkestro lyderis Artie Shaw ir Lana Turner, kurie meilės eksperimentus labai nustebino, kuomet jie nuvykę į Las Vegas apsivedė.

Visko žinovai teigia, kad niekas negalėjęs pastebėti, jog jie draugautų labai nuostabi, kuomet jie nuvykę į Las Vegas apsivedė.

VAJUI ĮPUSĖJUS

Sūnų ir Dukterų Kanados Lietuvių Savitarp. Pašl. Draugijos vajus ne tik įpusėjo, bet jau eina prie pabaigos ir už dviejų savaitių laikas turės išsiseimti. O kvota dar neįpusėjo. Ir jau nėra prasmės manyti, kad per tą trumpą laiką kas stebulą padarys ir užsėdėtą kvotą išpildys. Tokiu būdu Centro Komitetas savo pasėdy ilgai diskusavo ir priėjo bendros išvados, kad užbaigti vajų su pirmą dieną kovo būtų nepraktiška ir nenatūralu, kuomet dar nevisos kuopos įstraukė į darbą del įvairių priežasčių. Padaręs bendrą peržvalgą nutarė vajų pratęsti iki pirmą dieną balandžio š.m.

gauname, tai kodėl mes negalime tam trumpam vajuos perijode atlikti sau užsibrėžtą darbą ir sąžiningai draugijai pasitar-nauti.

Bile darbas yra visiems įkyrus, jei mes tingime dirbti ir jį atlikti ir labiau kada jis vėl iš naujo mums visiems sugrįžta idant jį atlikus. Bet jei mes darbą gavę stengiamės jį greitai atlikti, tai nereikėtų tokių ilgų vajų skelbti, o apie pratęsimą nebūtų nė kalbos. O kaip tuomet būtų ramu išsėti, kada darbas atliktas!

Ką Nuveikėme

Kiekviena kuopa laukia žinių, kaip draugijos vajus eina ir kiek naujų narių į draugiją gauta. Bet kai kurie pamiršta pranešti apie savo kuopos veikimą šiame vajuje, ar jie gavo naujų narių, ar ne, ar jie mano gauti, ar ne, ir ar jie mano ieškoti, ar ne.

VASARIO 24 Dieną

Atsibus Didysis Bangos Choro KONCERTAS

404 Bathurst St., TORONTO

Tas tylėjimas pastato Centro Komitetą į blogą padėtį, nes jis mano, jei visi tyli, tai jie ir nedirba.

Kiekviena kuopa gavys naują narį turi kiek galint greičiau pranešti į Centrą: jo vardą ir pavardę, kada įstėjo į draugiją ir į kokius skyrus. Kitos kuopos tą atlieka, kitos ne.

Tiki šioliai iš kuopų labiausiai žinių gauta, kaip jos dabuojasi draugijos darbymetį. Bet iš gautų danių netenka nusiminti. Šešta kuopa savo kvotą jau išpildė, gaudama 10 naujų narių. Išpildė kvotą jie nemano sėdėti, bet pasižada ir toliau tęsti savo darbą už išpildymą kvotos su kaupu. 7-ta kuopa praneša, kad jos vajininkai dabuojasi gerai ir jie pasisakė už kvotos išpildymą. Antra kuopa gavo vieną naują narį, kvota buvo du. Pirmą kuopa turi nemažai, bet sulyginus su kvotos didumu, tai labai atsilikus. Bet, kaip matyti, tai Toronto vajininkai jau praejau laikas

— tab. sumušę „gerą žiupsnį macnios“ tavoakos pauostyti.

Pavieniai

Gauti keli laišukai iš pavienių asmenų, kurie nori pavieniais įstoti į draugiją ir prašo platesnių informacijų.

Vienas draugijos narys rašo, kad ten galima kuopą įkurti ir šeši asmens yra sutikę įstoti. Tai labai geras reiškinys. Likėtina jiems gero pasisekimo.

Visi po pasu gyvenantieji nariai ir neapsimokėję narines duokles ir už pasus, prašomi apsimokėti, kad išvengus siuntinėjimo paraginimų.

Pranešimas

Antrajam draugijos suvažiavime buvo pataisyti kai kurie konstitucijos paragrafai ir su sausio 1 d. š.m. įėjo į galią. Visos kuopos gavo to suvažiavimo protokolą, kur vis dar sužymėtos. P. turi p